

RP 115/2024 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om ett temporärt incitamentsystem för skogsbruket

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om ett temporärt incitamentsystem för skogsbruket ändras.

Enligt propositionen ska incitamentssystemet i fortsättningen inte längre omfatta stöd för byggande av en ny skogsväg eller möjlighet att bygga en ny väg i samband med ett projekt för grundlig förbättring av en enskild väg. I övergångsbestämmelserna beaktas de situationer där ett ärende som gäller stöd för byggande av en ny skogsväg har anhängiggjorts före ikraftträdandet av den föreslagna lagen eller där stöd för utarbetande av en verkställighetsplan har beviljats före 2025. Dessutom föreslås det att bestämmelsen om otillräckliga bevillningsfullmakter ändras så att bestämmelsen i fortsättningen också ska gälla otillräckliga anslag och att det ska vara möjligt att överföra en stödansökan för behandling året efter det år då ansökan anhängiggjorts samt att avslå ansökan, om bevillningsfullmakter eller anslag inte finns.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2025 och avses bli behandlad i samband med den.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft den 1 januari 2025.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
MOTIVERING.....	3
1 Bakgrund och beredning.....	3
1.1 Bakgrund.....	3
1.2 Beredning.....	3
2 Nuläge och bedömning av nuläget	4
3 Målsättning	6
4 Förslagen och deras konsekvenser	6
4.1 De viktigaste förslagen	6
4.2 De huvudsakliga konsekvenserna.....	6
5 Alternativa handlingsvägar.....	8
5.1 Handlingsalternativen och deras konsekvenser	8
5.2 Lagstiftning och andra handlingsmodeller i utlandet	8
6 Remissvar	9
7 Specialmotivering.....	10
8 Bestämmelser på lägre nivå än lag	13
9 Ikraftträdande	14
10 Verkställighet och uppföljning	14
11 Förhållande till andra propositioner	14
11.1 Samband med andra propositioner	14
11.2 Förhållande till budgetpropositionen.....	14
12 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning	15
LAGFÖRSLAG.....	17
Lag om ändring av lagen om ett temporärt incitamentsystem för skogsbruket.....	17
BILAGOR	23
PARALLELLTEXT	23
Lag om ändring av lagen om ett temporärt incitamentsystem för skogsbruket.....	23
FÖRORDNINGSGUTKAST	36
Statsrådets förordning om ändring av statsrådets förordning om ett temporärt incitamentsystem för skogsbruket	36

MOTIVERING

1 Bakgrund och beredning

1.1 Bakgrund

Bakgrunden till propositionen är det rambeslut för 2025–2028 som statsminister Petteri Orpos regering har fattat och där man kommit överens om ytterligare anpassningsåtgärder för att stärka de offentliga finanserna. Som en del av de ytterligare sparåtgärderna minskar anslaget under moment 30.40.44 (Stöd för tryggnad av en hållbar virkesproduktion) i statsbudgeten till cirka 35,777 miljoner euro. Under moment 30.40.44 finansieras stöd enligt lagen om ett temporärt incitamentsystem för skogsbruket (71/2023), nedan *incitamentssystemslagen*.

Stöden inom incitamentssystemet främjar bland annat målen och riktlinjerna i Nationella skogsstrategin 2035 (<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/165183>) och statsrådets redogörelse om en klimatplan för markanvändningssektorn (<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/164302>).

Nationella skogsstrategin 2035 innehåller flera åtgärder som har samband med incitamentssystemets åtgärder. Till dessa hör bland annat att sköta unga skogar på ett högklassigt sätt och i tid och avlägsna vårdskuld, öka tillväxten och kolbindningen genom ansvarsfull skogsgödsling, att skogarnas tillgänglighet förbättras och logistiken utvecklas, att vattenskyddsmetoder för skogsbruket tas i bruk och att främja klimathållbar vård av myrskogarna. Det har inte satts upp någon kvantitativ målnivå för de mål som hänför sig till incitamentssystemet, utan mål som beskriver utvecklingens riktning. Vårdskulden för plantbestånd och ungskog bör minska, skogsgödslingens totala mängd öka, avverkningssätten bli mångsidigare, antalet planer på avrinningsområdesnivå för vård av myrskog öka, skogsbrukets belastning på vattendragen minska och vägnätets reparationsskuld minska. Dessutom gäller en indikator antal genomförda stöd inom incitamentssystemet per arbetstyp.

Vid genomförandet av klimatplanen för markanvändningssektorn spelar incitamentssystemet en viktig roll när det gäller att genomföra följande åtgärder: Övergripande planering av myrskogsvården (undvikande av istandsättning av diken), övergripande planering av myrskogsvården (hyggesfritt skogsbruk i skogskärr) och främjande av askgödsling av myrskogar. Målet är att årligen låta bli att utföra istandsättningsdikning på 1 000 hektar per år och på 6 000 hektar övergå till hyggesfritt skogsbruk. Planen för vård av torvmarksskog är ett viktigt verktyg för att uppnå dessa mål. Eftersom det i planer för vård av torvmarksskog är möjligt att planera även andra åtgärder än de som nämns ovan, bör arealen i planer för vård av torvmarksskog vara mångfaldig jämfört med de ovannämnda målarealerna. Målet för gödsling med aska har fastställts till 37 000 hektar per år. Man strävar efter att uppnå målet genom att via incitamentsystemet stödja vitaliseringsgödsling.

1.2 Beredning

Propositionen har beretts vid jord- och skogsbruksministeriet. Propositionen var på remiss 19 juni–12 augusti 2024. Begäran om utlåtande sändes till 50 remissinstanser som företrädare skogsägare, aktörer inom skogsbruket, forskningsinstitut, centrala vetenskapliga paneler, myndigheter inom skogs- och miljöförvaltningen samt naturskyddsorganisationer. Begäran om utlåtande fanns också tillgängligt på jord- och skogsbruksministeriets webbplats.

Beredningsunderlaget till regeringspropositionen finns i den offentliga tjänsten på adressen <https://mmm.fi/sv/projekt-och-lagberedning> med identifieringskoden MMM033:00/2024.

2 Nuläge och bedömning av nuläget

Incitamentssystemslagen trädde i kraft den 1 januari 2024. Incitamentssystemslagen innehåller bestämmelser om stöd för skogsbruket. Incitamentssystemet baserar sig på Europeiska unionens regler för statligt stöd. Den rättsliga grunden för stöd för vård av plantbestånd och ungskog är kommissionens förordning (EU) 2023/2831 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse. De övriga stöden inom incitamentssystemet har Europeiska kommissionen godkänt den 8 augusti 2023 som stöd enligt riktlinjerna för statligt stöd inom jordbruks- och skogsbrukssektorn och i landsbygdsområden (2022/C 485/01) (Statligt stöd SA.106581 (2023/N) – Finland). Incitamentssystemet är temporärt och gäller till och med den 31 december 2029. Stöden är beroende av prövning och beviljas inom ramen för den bevilningsfullmakt och de anslag som kan användas årligen. Incitamentssystemslagen ersatte den tidigare temporära lagen om finansiering av hållbart skogsbruk (34/2015), nedan *finansieringslagen*. Utgifter som föranleds av beslut enligt finansieringslagen kan betalas till utgången av 2026.

Syftet med incitamentssystemslagen är att sporra enskilda markägare till en hållbar skötsel och användning av skogarna på ett sätt som gör det möjligt att utöver privatekonomiska mål uppfylla även samhällets skogspolitiska mål och samhällets mål för användningen av skogarna. Genom incitamentssystemet sporras markägarna till att utföra åtgärder som är ändamålsenliga med tanke på ekonomin och bevarandet av den biologiska mångfalden och som främjar en gynnsam utveckling av skogsresurserna, tryggar och ökar skogarnas biologiska mångfald, främjar vattenskyddet inom skogsbruket samt begränsar klimatförändringen och främjar skogarnas anpassning till klimatförändringar. Genom incitamentssystemet upprätthålls dessutom skogsbrukets vägnät.

Arbeten som utförs med stöd av incitamentssystemslagen och finansieringslagen finansieras med anslag under två olika moment i statsbudgeten, dvs. moment 30.40.44 (Stöd för tryggnad av en hållbar virkesproduktion) och moment 30.40.45 (Främjande av vården av skogsnatur). Vid ramförhandlingarna den 15–16 april 2024 beslutade statsminister Petteri Orpos regering om ytterligare anpassningsåtgärder för att stärka de offentliga finanserna. Under moment 30.40.44 görs utöver de besparingar som det beslutats om tidigare också en besparing på 210 000 euro för 2025. Det görs inga besparingar under moment 30.40.45.

Med anslaget under moment 30.40.44 i statsbudgeten finansieras vård av plantbestånd och ungskog samt hopsamling av klenträd som utförs i samband med vården, vitaliseringsgödsling, plan för vård av torvmarksskog, vattenvårdsåtgärder och byggande av vägar på dikesrenar i torvmarksskog, byggande av en ny skogsväg och grundlig förbättring av en enskild väg.

Bestämmelser om stödvillkoren, stödbelopp och grunderna för bestämmande av stöd i fråga om stöden enligt incitamentssystemslagen finns i statsrådets förordning om ett temporärt incitamentssystem för skogsbruket (1021/2023).

För att åstadkomma de besparingar som behövs måste man granska behovet av enskilda stöd inom incitamentssystemet och stödnivåerna för de stöd som beviljas. Avsikten är att besparingarna ska genomföras så att incitamentssystemets mål även i fortsättningen i regel uppnås. Därför föreslås det att stödet för byggande av en ny skogsväg slopas. För att åstadkomma besparingar under de kommande åren är avsikten också att sänka det tillägg som betalas för klenträd som samlas ihop i samband med vård av plantbestånd och ungskog och stödnivån för grundlig förbättring av enskilda vägar. Bestämmelser om den sistnämnda ändringen utfärdas genom förordning av statsrådet.

På beviljande, utbetalning, tillsyn och andra motsvarande frågor som hänför sig till stöden enligt incitamentssystemslagen tillämpas utöver den lagen också statsunderstödslagen (688/2001). Beviljande och utbetalning av samt tillsyn över finansieringen sköts av Finlands skogscentral, nedan *skogscentralen*. Bestämmelser om skogscentralens organisation finns i lagen om Finlands skogscentral (418/2011).

Med stöd av 31 § i incitamentssystemslagen är det möjligt att införa tidsbegränsade och tills vidare gällande begränsningar för godkännande av stödansökningar. Möjligheten att avslå stödansökningar är kopplad till om det finns tillräckliga bevillningsfullmakter och förutsätter ett beslut av jord- och skogsbruksministeriet som publiceras i ministeriets föreskriftssamling. Stöd för vård av plantbestånd och ungskog beviljas som stöd av mindre betydelse efter att arbetet har utförts. Jord- och skogsbruksministeriets förordning om incitamentssystemet för skogsbruket (1221/2023) innehåller bestämmelser om när stöd för vård av plantbestånd och ungskog senast ska sökas från det att åtgärderna inleddes och slutfördes. Besluten om finansiering av vård av plantbestånd och ungskog har inte samband bevillningsfullmakterna. Incitamentssystemslagen innehåller ingen möjlighet att begränsa det antal ansökningar om stöd för vård av plantbestånd och ungskog som ska få finansiering. Möjligheten att avslå stödansökningarna hänför sig till bevillningsfullmakterna. År 2023 användes över 80 procent av finansieringen under moment 30.40.44 för vård av plantbestånd och ungskog. I propositionen anses det att det på grund av besparingarna är behövligt att i lagen också göra det möjligt att avslå ansökningar som gäller vård av plantbestånd och ungskog. I propositionen bedöms det att det i lagen är behövligt att uttryckligen göra det möjligt att överföra ansökningar för behandling året efter det år då ansökningarna anhängiggjorts.

EU:s regler för statligt stöd grundar sig på artiklarna 107–109 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, nedan *EUF-fördraget*. Enligt artikel 107.1 i EUF-fördraget är stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel, av vilket slag det än är, som snedvrider eller hotar att snedvrider konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion, oförenligt med den inre marknaden i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna. Enligt EUF-fördraget är alltså statligt stöd i regel oförenligt med den inre marknaden.

Enligt artikel 107.3 c i EUF-fördraget kan som förenligt med den inre marknaden anses stöd för att underlätta utveckling av vissa näringsverksamheter eller vissa regioner, när det inte påverkar handeln i negativ riktning i en omfattning som strider mot det gemensamma intresset. Enligt artikel 108.3 i EUF-fördraget ska kommissionen underrättas i så god tid att den kan yttra sig om alla planer på att vidta eller ändra stödåtgärder. Syftet med förfarandet för underrättelse är att säkerställa att stöden är förenliga med den gemensamma marknaden.

I artikel 4 i kommissionens förordning (EG) nr 794/2004 om genomförande av rådets förordning (EU) 2015/1589 om tillämpningsföreskrifter för artikel 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt föreskrivs om ett förenklat förfarande för anmälan av vissa ändringar av befintligt stöd. Enligt punkt 2 c i den artikeln är det genom det förenklade anmälningsformuläret också möjligt att anmäla en skärpning av kriterierna för tillämpningen av en godkänd stödordning eller en minskning av stödnivån eller av de stödberättigande kostnaderna. Enligt nämnda artikel 4 gäller anmälningsskyldigheten inte ändringar av stöd av rent formell eller administrativ art som inte kan påverka bedömningen av stödåtgärdens förenlighet med den gemensamma marknaden.

Avsikten är att anmälan till kommissionen görs enligt det förenklade förfarandet. Anmälan gäller slopande av stödet för byggande av en ny skogsväg samt ändringar i stödnivåerna.

3 Målsättning

De besparingar som statsminister Petteri Orpos regering beslutade om vid ramförhandlingarna förutsätter en översyn av det temporära incitamentssystemet för skogsbruket. Syftet med propositionen är att anpassa incitamentssystemet till den bevillningsfullmakt och de anslag för verksamheten som står till förfogande årligen så att det statliga stödet riktas till åtgärder som har möjligast stor effekt. Syftet med det statliga stödet är att uppmuntra enskilda skogsägare att bedriva aktivt skogsbruk och på så sätt främja uppnåendet av målen för skogs- och klimatpolitiken. I propositionen föreslås det att stödet för byggande av en ny skogsväg slopas och att behandlingen av ansökningar kan överföras för behandling följande år samt att ansökningarna avslås, om bevillningsfullmakter eller anslag inte finns. I propositionen bedöms det att även om stödet för byggande av en ny skogsväg slopas, uppfylls incitamentssystemets mål att upprätthålla ett vägnät för skogsbruket dock i stor utsträckning, eftersom stödet för grundlig förbättring av enskilda vägar kvarstår som en del av stödsystemet.

4 Förslagen och deras konsekvenser

4.1 De viktigaste förslagen

Anpassningen av incitamentssystemet till storleken på den bevillningsfullmakt och de anslag som årligen anvisas i statsbudgeten förutsätter en minskning av den verksamhet som stöds. Enligt propositionen ska incitamentssystemet i fortsättningen inte längre omfatta stöd för byggande av en ny skogsväg och inte möjlighet att bygga en ny väg i samband med ett projekt för grundlig förbättring av en enskild väg. I Finland finns ett omfattande vägnät, och därför bedöms det i propositionen att det inte är ändamålsenligt att rikta de minskande anslagen för incitamentssystemet som incitament för byggande av en ny skogsväg. I övergångsbestämmelserna måste man dock beakta de situationer där ett ärende som gäller stöd för byggande av en ny skogsväg eller stöd för sådan grundlig förbättring av en enskild väg som innefattar byggande av en ny skogsväg har inletts före ikraftträdandet av den föreslagna lagen. Likaså har man beaktat den situation där stöd har beviljats för utarbetandet av en verkställighetsplan för de nämnda projekten innan den föreslagna lagen har trätt i kraft.

När det gäller tillräckligheten av de bevillningsfullmakter och anslag som årligen står till förfogande föreslås det att incitamentssystemslagen ändras så att behandlingen av en stödansökan kan överföras till året efter det år då ansökan anhängiggjorts. Den föreslagna bestämmelsen är snävare än för närvarande. Skogscentralen ska dock även i fortsättningen informera om fullmakternas och anslagens tillräcklighet. Informationsskyldigheten grundar sig på 9 § 2 mom. i statsunderstödslagen. Det föreslås också att det i lagen tas in bestämmelser om att avslå ansökan, om bevillningsfullmakter eller anslag inte finns.

4.2 De huvudsakliga konsekvenserna

Incitamentssystemet för skogsbruket är tidsbundet och med stöd av det kan beslut fattas fram till utgången av 2029 och utbetalningar kan göras fram till utgången av 2032.

År 2024 står 38,377 miljoner euro till förfogande under moment 30.40.44 (Stöd för trygghet av en hållbar virkesproduktion) och 11,027 miljoner euro under moment 30.40.45 (Främjande av vården av skogsnatur) i statsbudgeten. De besparingar som statsminister Petteri Orpos regering kommit överens om vid ramförhandlingarna minskar anslaget under moment 30.40.44

till 35,777 miljoner euro 2025. År 2025 uppgår bevilningsfullmakterna till cirka 15 miljoner euro.

Beslut om vitaliseringsgödsling, planer för vård av torvmarksskog, vattenvårdsåtgärder och byggande av vägar på dikesrenar i torvmarksskog, byggande av en ny skogsväg och grundlig förbättring av en enskild väg kan fattas inom ramen för bevilningsfullmakten. För vården av plantbestånd och ungskog används inte bevilningsfullmakten.

Vid bedömningen av om det årliga anslaget är tillräckligt ska utöver det statliga stöd som är bundet till beslut som fattas med stöd av incitamentssystemslagen också beaktas att sådana stödbeslut om åtgärder för att trygga virkesproduktionen som godkänts med stöd av finansieringslagen ska betalas ut 2024–2026. De ovannämnda stödbesluten enligt finansieringslagen beräknas medföra utgifter på sammanlagt cirka 49 miljoner euro för staten. I fråga om största delen av dessa kommer ansökan om utbetalning in under 2024, men för åren 2025–2026 återstår utbetalningar på uppskattningsvis cirka 10 miljoner euro.

Det årliga behovet av bevilningsfullmakt och anslag beror på antalet prestationer inom olika åtgärder och tidpunkten för genomförandet av dem. I propositionen har man strävat efter att rikta det statliga stöd som står till förfogande så att incitamentssystemet främjar uppnåendet av målen i den nationella skogsstrategin och klimatplanen för markanvändningssektorn.

Byggande av nya skogsvägar har under 2016–2023 understötts med i genomsnitt 42 kilometer per år. I samband med grundlig förbättring är det också möjligt att stödja byggande av en ny väg. I samband med projekt för grundlig förbättring har det byggts ny väg på i genomsnitt cirka en kilometer per år. Den besparing som uppnås genom att stödet för byggande av en ny skogsväg slopas uppgår till några hundra tusen euro. När stödet för byggande av nya skogsvägar upphör är det sannolikt att det inleds fler projekt än tidigare. När man dessutom beaktar att övergångsbestämmelserna gör det möjligt att finansiera genomförandet av tidigare planerade projekt fortfarande under 2025 och att genomförandet av projekten tar flera år, uppnås inte nödvändigtvis de eftersträlvade besparingarna 2025.

Det har byggts lite nya vägar, så miljökonsekvenserna av att stödet upphör är små. På grund av de föreslagna ändringarna kommer cirka 25–50 hektar skog per år att bevaras från byggande. Detta har en liten positiv inverkan på bevarandet av kolsänkan i skogarna och på bevarandet av en enhetlig naturmiljö.

Konsekvenserna av att stödet upphör drabbar i synnerhet landskapen Lappland, Norra Österbotten, Kajanaland, Södra Österbotten, Mellersta Österbotten och Österbotten, eftersom det största vägbyggnadsbehovet finns där. Enligt Tapio Ab:s utredning om täckningen av skogsvägar (Metsäteiden kattavuusanalyysi) är den kalkylerade vägtätheten störst i de södra landskapen och på motsvarande sätt minst i de nordligaste landskapen. Lappland, Norra Österbotten och Kajanaland har ett vägnät på under 15 m/ha, vilket i statsrådets förordning om ett temporärt incitamentsystem för skogsbruket har ställts som finansieringsvillkor när det gäller den maximala vägtätheten. Trots den genomsnittliga vägtätheten behövs det enligt en analys av geografiska data nya skogsvägar i varje landskap.

När anslagen minskar är det möjligt att alla ansökningar om vård av plantbestånd och ungskog inte kan betalas under ansökningsåret. Möjligheten att överföra ansökningarna till att betalas av följande års anslag är förenlig med en god förvaltning och markägarens intresse. Ändringen har betydelse för projekt för vård av plantbestånd och ungskog, i fråga om vilka markägaren redan har utfört arbetena innan finansiering söks. Under de senaste åren har över 80 procent av finansieringen under moment 30.40.44 använts för vård av plantbestånd och ungskog.

Möjligheten att avslå ansökan, om det inte heller under det år som följer på ansökningsåret finns anslag, gör det emellertid möjligt att begränsa antalet projekt för vård av plantbestånd och ungskog. Det anses inte vara särskilt sannolikt att denna möjlighet kommer att tillämpas, eftersom anslagen för det följande året i de flesta fall sannolikt kommer att räcka till för att betala de ansökningar som överförs från det föregående året.

Avsikten är att de stödnivåer och stöd villkor som föreskrivs genom förordning av statsrådet ska ses över så att de besparingar som behövs riktas så ändamålsenligt som möjligt med tanke på skogs- och klimatpolitiken. Avsikten är inte att stödnivån för vitaliseringsgödsling, plan för vård av torvmarksskog samt vattenvårdsåtgärder och byggande av vägar på dikesrenar i torvmarksskog ändras. Ändringarna riktas till stöd villkoren för vård av plantbestånd och ungskog, det tillägg som betalas för hopsamling av klenträäd i samband med vård av plantbestånd och ungskog och till stödnivån för grundlig förbättring av en enskild väg.

Syftet med stödet för vård av plantbestånd och ungskog är att styra vården så att den utförs i rätt tid. Stödet för hopsamling av klenträäd i samband med vård av plantbestånd och ungskog är sekundärt i förhållande till stödet för skogsvårdsåtgärder. Även om främjande av användningen av klenträäd överlag utgör ett incitament för vård av ungskog är det motiverat att sänka det förhöjda stödet för arealen för att de årliga anslagen ska räcka till utan att prestationsmängderna sjunker för mycket. Ändringen av stödnivån leder till att vården i högre grad styrs plantbestånd och vård av unga gallringsskogar, där gallringar inte är kommersiellt lönsamma.

Avsikten är att stödnivån för grundlig förbättring av enskilda vägar sänks samtidigt som stödnivån för understöden för enskilda vägar. Den höjda stödnivån för understöden för enskilda vägar gäller till utgången av 2025.

5 Alternativa handlingsvägar

5.1 Handlingsalternativen och deras konsekvenser

Som alternativ till riktade nedskärningar har man granskat en modell där besparingarna fördelas jämnt på alla stöd. Besparingarna för 2025 skulle kunna genomföras på detta sätt, men inte längre de besparingar som gäller de kommande åren. Om besparingarna skulle riktas jämnt till alla stöd, skulle stödnivån sjunka till en nivå som inte längre är sporrande för markägaren. När incitamenten försvinner minskar arbetsmängderna, vilket i sin tur leder till att målen i den nationella skogsstrategin och klimatplanen för markanvändningssektorn inte uppnås lika bra som i det valda alternativet. Statsminister Petteri Orpos regering har dragit upp riktlinjer för betydande besparingar i statsfinanserna. I regeringsprogrammet betonas vikten av skogsvård i rätt tid och omsorg om skogarnas kolsänkor. Denna riktlinje bidrar till att det i praktiken inte finns några andra alternativ för genomförandet av propositionen.

5.2 Lagstiftning och andra handlingsmodeller i utlandet

Frågan har granskats i regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ett temporärt incitamentsystem för skogsbruket och lag om ändring av 29 a och 48 § i den temporära lagen om finansiering av hållbart skogsbruk (RP 167/2022 rd, se avsnitt 5.2).

6 Remissvar

Utlåtanden om propositionen begärdes av följande instanser: Bioenergi rf, närings-, trafik- och miljöcentralerna, Finsk Energiindustri rf, Etä metsänomistajien liitto ry, agrikulturförstvetenskapliga fakulteten vid Helsingfors universitet, fakulteten för naturvetenskaper och förstvetenskaper vid Östra Finlands universitet, Kemijärvi samfällda skog, Koneyrittäjät ry, Kuusamo samfällda skog, kommunikationsministeriet, Naturresursinstitutet, Maa- ja metsätaloustuottajan Keskusliitto MTK ry, METO - Skogsbranchens experter rf, Vetenskapspanelen för skogsbioekonomi, Metsäpalvelutyöntajat ry, Metsäteho Oy, Skogsindustrin rf, justitieministeriet, Posio samfällda skog, Pääkaupunkiseudun metsänomistajat PKMO ry, Livsmedelsverket, Salla samfällda skog, Finlands sågindustri rf, Finlands klimatpanel, Finlands naturskyddsförbund rf, Finlands naturpanel, Finlands skogscentral, Finlands viltcentral, Suomen yhteismetsät ry, Finlands miljöcentral, Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC rf, arbets- och näringsministeriet, finansministeriet, Trafikledsverket, WWF Finland och miljöministeriet. Begäran om utlåtande fanns också tillgängligt på jord- och skogsbruksministeriets webbplats.

Utlåtande lämnades av justitieministeriet, miljöministeriet, Naturresursinstitutet, Finlands skogscentral, Bioenergi rf, Energiindustri rf, Koneyrittäjät ry, Maa- ja metsätaloustuottajan keskusliitto MTK ry, METO - Skogsbranchens experter rf, Metsänhoitoyhdistys Etelä-Savo ry, Metsäpalvelutyöntajat ry, Skogsindustrin rf, Pääkaupunkiseudun metsänomistajat PKMO ry, Finlands sågindustri rf, Saimaan Metsänomistajat ry, Finlands naturskyddsförbund rf, Vägföreningen i Finland rf, Suomen yhteismetsät ry och Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC rf. Kemijärvi, Kuusamo, Posio och Salla samfällda skogar lämnade inte in något eget utlåtande, men de är med i utlåtandet från Suomen yhteismetsät ry. Finansministeriet och Finlands miljöcentral meddelade att de inte yttrar sig i frågan.

I stort sett hade remissinstanserna förståelse för det svaga läget inom statsfinanserna och de besparingar som följer av det. Det framfördes dock också att finansieringen av skogsbruket bör säkerställas med tilläggsanslag. Allmänt ansågs besparingarna äventyra uppnåendet av målen i regeringsprogrammet och det nationella skogsprogrammet. Propositionen ansågs dålig med tanke på förutsägbarheten i skogspolitiken, eftersom incitamentssystemet nyligen har reviderats och det har varit i kraft i endast ett knappt år.

Det ansågs som en bra lösning att moment 30.40.45 (Främjande av vården av skogsnatur) i statsbudgeten lämnas utanför besparingarna. I utlåtandena påpekades det att betydande nedskärningar redan har riktats till moment 30.40.44 (Stöd för trygghet av en hållbar virkesproduktion). Trots nedskärningarna under moment 30.40.44 anser Finlands naturskyddsförbund att finansieringen av incitamentssystemet under momenten är i obalans.

Flera remissinstanser ansåg att besparingarna riktats rätt. Endast Koneyrittäjät ry ansåg att lagförslaget inte behövs, utan föreslog att besparingarna genomförs genom reglering på lägre nivå.

Flera remissinstanser betonade skogsvägnätets betydelse för att kunna bedriva ett lönsamt skogsbruk och för samhället. Största delen av remissinstanserna ansåg att det är beklagligt att finansieringen av nya skogsvägar slopas, men ansåg att grundlig förbättring av skogsvägar bör prioriteras. Vägföreningen i Finland rf, Koneyrittäjä ry, Metsäpalvelutyöntajat ry och Suomen yhteismetsät ry framförde att stödet för byggande av en ny skogsväg bör kvarstå som en del av incitamentssystemet.

Utlåtandena innehöll också förslag på ändring av hur besparingarna riktas. Det vanligaste ändringsförslaget gällde slopandet av stödet för hopsamling av klenträ. Dessutom framförde Naturresursinstitutet att den vård- och underhållsskyldighet som gäller plantbestånd och ungskog bör förlängas från nuvarande fem år.

En eventuell spärr för ansökningar om stöd för vård av plantbestånd och ungskog ansågs vara en dålig idé. I utlåtandena betonades de positiva effekter som vård av plantbestånd och ungskog har på skogsvården, tillgången på virke och sysselsättningen samt betonades risken för att yrkesutbildade personer övergår till andra arbeten.

Naturresursinstitutet ansåg att den föreslagna bestämmelsen om att det blir möjligt att avbryta ansökningar om stöd för vård av plantbestånd och ungskog samt behandlingen och beviljandet av dem är motiverad. Skogsindustrin rf, Koneyrittjäät ry och Saimaan metsänomistajat ry understöder inte förslaget. Även Finlands sågindustri rf förhöll sig reserverat till propositionen. Propositionen ansågs kunna orsaka störningar på marknaden för skogstjänster på grund av stora variationer i efterfrågan. Koneyrittjäät ry ansåg att en sänkning av stödnivåerna är ett snabbare och mer ändamålsenligt sätt att reagera på den akuta penningbristen. I en del utlåtanden hade man felaktigt förstått att stödansökningarna avslås under ansökningsåret om anslagen tar slut. I dessa utlåtanden föreslogs det att ansökningarna ska överföras till följande år. Så går det också till enligt propositionen, men om anslagen inte heller då räcker till för betalning av dem, avslås ansökningarna. I remissvaren gavs dessutom respons på statsrådets förordning.

Utifrån ovannämnda remissvar har inga ändringar gjorts i propositionen. Även om flera remissinstanser var för ett slopande av det tillägg som betalas för objekt där klenträ samlas ihop, bedöms det i propositionen att man genom det inte kan göra de tillräckligt stora besparingar som behöver göras under de kommande åren. I propositionen anses det att sänkningen av gränsen för maximihöjden i fråga om vård av plantbestånd och ungskog minskar antalet objekt som lämpar sig för hopsamling av klenträ och delvis kan leda till samma slutresultat som ett slopande av stödet skulle göra.

Justitieministeriet fäste i sitt utlåtande uppmärksamhet vid bestämmelserna i 31 a § i det lagförslag som var på remiss och 31 § i den gällande lagen och konstaterade i anslutning till dem att en högre förvaltningsmyndighet inte kan ingripa i verksamheten vid ett förvaltningsorgan som är underställt den. Därför har förslaget setts över så att de nämnda bestämmelserna har slagits samman och bestämmelserna om ministeriet har strukits. Justitieministeriet fäste också uppmärksamhet vid bestämmelserna om behandlingsordningen för ansökningarna och etablerade förvaltningsrättsliga principer. De särskilda bestämmelserna i anknytning till dessa frågor har strukits i förslaget. Justitieministeriet fäste uppmärksamhet vid lagförslagets ikraftträdande- och övergångsbestämmelser. Med anledning av utlåtandet har man strävat efter att förtydliga och se över de nämnda bestämmelserna så att det i stället för begränsningar när gäller beviljande av extra tid föreskrivs om tidsfristen för avgörande av ansökan. Med anledning av justitieministeriets utlåtande har det gjorts en teknisk ändring i 44 § 2 mom. i lagförslaget.

7 Specialmotivering

2 §. Tillämpningsområde samt begränsningar som gäller användningen av finansieringen. I den fjärde meningen i 1 mom. hänvisas det bland annat till byggande av skogsvägar och grundlig förbättring av enskilda vägar. Det föreslås att det i bestämmelsen inte längre hänvisas till byggande av skogsvägar.

10 §. Verktällighetsplan, anmälan om verkställande och plan för vård av torvmarksskog. Enligt första meningen i 1 mom. krävs det en verkställighetsplan bland annat för byggande av skogsväg. Det föreslås att 1 mom. ändras så att det i stället för att hänvisa till byggande av skogsväg hänvisas till grundlig förbättring av en enskild väg.

12 §. Stödets maximi- och minimibelopp och ett projekts minimistorlek i vissa fall. Enligt den senare meningen i 1 mom. är maximibeloppet av miljöstöd och stöd för byggande av skogsväg 300 000 euro per stödmottagare. Det föreslås att bestämmelsen ändras så att det i stället för byggande av skogsväg nämns grundlig förbättring av en enskild väg.

17 §. Grundlig förbättring av en enskild väg. I 3 kap. i den gällande lagen finns bestämmelser om vägnät för skogsbruket. I 17 § föreskrivs det om de allmänna förutsättningarna för stöd för byggande av skogsväg. I paragrafen i fråga föreskrivs det om förutsättningarna för beviljande av stöd både för byggande av en ny skogsväg och för grundlig förbättring av en enskild väg. Den gällande lagens 18 § gäller ytterligare förutsättningar för beviljande av stöd för grundlig förbättring av en enskild väg och 19 § ytterligare förutsättningar för beviljande av stöd för byggande av en ny skogsväg. Eftersom stödet för byggande av en ny skogsväg slopas, föreslås det att bestämmelserna om förutsättningarna för beviljande av stöd för grundlig förbättring av en enskild väg i fortsättningen ska finnas i en paragraf, dvs. i 17 §.

Bestämmelserna i 1 mom. motsvarar 1 mom. i den gällande lagen med den skillnaden att byggandet av en ny skogsväg inte längre nämns i momentet.

Bestämmelserna i 2 mom. 1–3 punkten motsvarar 2 mom. 1–3 punkten i den gällande lagen med den skillnaden att byggandet av en ny skogsväg inte längre nämns i momentet. Bestämmelserna i 2 mom. 4–6 punkten motsvarar 18 § 1 mom. 1, 3 och 4 punkten i gällande lag. Bestämmelserna i 2 mom. 7 punkten motsvarar 18 § 1 mom. 2 och 6 punkten i den gällande lagen. Bestämmelserna i 2 mom. 8 och 9 punkten motsvarar huvudsakligen 2 mom. 4 och 5 punkten i den gällande lagen. Medan det enligt 2 mom. 5 punkten i den gällande lagen föreskrivs att vattenlevande organismer ska ha möjlighet att förflytta sig obehindrat, ska det i 2 mom. 9 punkten i lagförslaget föreskrivas att eventuella hinder för vattenlevande organismer att förflytta sig ska avlägsnas. Bestämmelserna i 2 mom. 10 punkten motsvarar sista meningen i 3 mom. i den gällande paragrafen.

Bestämmelserna i 3 mom. motsvarar 18 § 2 mom. i den gällande lagen.

Bestämmelserna i 4 mom. motsvarar 4 mom. i den gällande lagen.

I 5 mom. ingår ett bemyndigande att utfärda förordning. I det har bestämmelser i 17 § 5 mom. och 18 § 3 mom. i den gällande lagen sammanförts.

18 och 19 §. Det föreslås att paragraferna upphävs och att bestämmelserna i 18 § tas in i 17 §.

28 §. Vissa utredningar som behövs av sökanden för avgörande av ansökan och inledande av ansökningsomgång för projekt. Bestämmelserna i 2 mom. motsvarar 2 mom. i den gällande lagen med den skillnaden att byggande av en ny skogsväg inte längre ingår i momentet.

Bestämmelserna i 5 mom. motsvarar 5 mom. i den gällande lagen med den skillnaden att i stället för byggande av skogsväg ska i momentet nämnas grundlig förbättring av en enskild väg.

31 §. Otillräckliga bevillningsfullmakter och anslag. I 31 § i den gällande lagen föreskrivs det om otillräckliga bevillningsfullmakter. Bestämmelsen kan inte tillämpas på stöd för vård av

plantbestånd och ungskog, vilket beviljas som finansiering i efterhand, dvs. efter det att arbetet har utförts. Det föreslås att paragrafen ändras så att den i fortsättningen också gäller otillräckliga anslag. Lagförslaget 31 § innehåller snävare och tydligare bestämmelser än för närvarande, och till denna del baserar sig förslaget på justitieministeriets remissvar. En anledning till de föreslagna bestämmelserna är dessutom att stödet enligt incitamentssystemet är beroende av prövning och den som ansöker om stöd har inte subjektiv rätt till stöd.

Förvaltningslagen innehåller bestämmelser om det förfarande som ska iakttas i förvaltningsärenden. Enligt 23 § 1 mom. i den lagen ska ett ärende behandlas utan ogrundat dröjsmål. Av den första meningen i 2 § i den gällande lagen framgår det att finansiering som avses i lagen får användas endast inom ramen för det anslag som årligen anvisas i statsbudgeten. I denna proposition anses det ligga i markägarnas intresse att det på lagnivå föreskrivs att avgörandet av ett ärende kan överföras till följande år, om det inte längre finns anslag för stöd för vård av plantbestånd och ungskog eller bevilningsfullmakter under det år ansökan anhängiggjorts. Likaså föreslås det att det i paragrafen uttryckligen föreskrivs att en stödansökan ska kunna avslås, om det inte heller året efter det år då ansökan anhängiggjorts finns bevilningsfullmakter. På motsvarande sätt ska en ansökan om stöd för vård av plantbestånd och ungskog kunna avslås, om anslag inte finns heller året efter det år då ansökan anhängiggjorts.

De föreslagna bestämmelserna avviker från bestämmelserna i 31 § i den gällande lagen i det avseendet att jord- och skogsbruksministeriet i fortsättningen inte längre har någon roll i hur man ska gå till väga när det inte finns tillräckliga bevilningsfullmakter eller anslag. Enligt 9 § 2 mom. i statsunderstödslagen ska statsbidragsmyndigheten på lämpligt sätt informera om möjligheten att söka statsunderstöd och om ansökningsförfarandet samt ge uppgifter om de allmänna förutsättningarna för beviljande av statsunderstöd och om villkoren för statsunderstöd, om detta inte är uppenbart onödigt. Således ska skogscentralen i fortsättningen direkt med stöd av nämnda bestämmelse i statsunderstödslagen informera markägarna och aktörerna inom skogsbranschen om otillräckliga bevilningsfullmakter och anslag. I paragrafen föreslås inga bestämmelser om behandlingsordningen för ärendena, utan till denna del ska bestämmelserna i förvaltningslagen iakttas. I rättslitteraturen beskrivs behandlingsordningen för ärenden på följande sätt. Förvaltningsärenden behandlas i allmänhet i den ordning de blir anhängiga hos myndigheten. Myndigheten ska bemöta dem som utträttar ärenden hos förvaltningen jämlikt. Myndigheten kan inte utan särskilda grunder fastställa behandlingsordningen för de ärenden som blir anhängiga på någon annan grund än tidpunkten för när de blivit anhängiga. Hur lång tid behandlingen tar kan dock variera mellan olika ärenden beroende på ärendets natur, hur krävande utredningen är och andra motsvarande omständigheter. Således kan tidpunkten för beslutsfattandet i praktiken inte bestämmas enligt tidpunkten för när ärendena blivit anhängiga (Olli Mäenpää: Hallinto-oikeus. (Förvaltningsrätt, på finska). Helsingfors: Alma Talent. Uppdaterad 2.1.2023. Hämtad 19.8.2024. Kräver åtkomsträtt. <https://verkkokirjailyly.almatalent.fi/teos/EABBXXBTAGHDB#kohta:HALLINTO-OIKEUS/piste:t5Jv>).

39 §. Skyldighet att tillåta att en väg används för rekreation. I den första meningen i 1 mom. föreslås det att det i stället för till byggande av en skogsväg hänvisas till grundlig förbättring av en enskild väg och att det i stället för användning av en skogsväg eller enskild väg för rekreation nämns endast användning av en enskild väg för rekreation. Bestämmelserna i momentet motsvarar i övrigt 1 mom. i den gällande lagen.

40 §. Vård- och underhållsskyldighet. I den andra meningen i 1 mom. föreslås det att det i stället för byggande av skogsväg nämns grundlig förbättring av en enskild väg samt i stället för vård och underhåll av området och skogsvägen nämns vård och underhåll av området och den enskilda vägen. I övrigt förblir momentet oförändrat.

Det föreslås att 2 mom. ändras så att det i 3 punkten i stället för stöd för byggande av skogsväg nämns stöd för grundlig förbättring av en enskild väg och i stället för skogsvägar nämns enskilda vägar. I övrigt förblir momentet oförändrat.

42 §. Upphävning av vård- och underhållsskyldigheten. I 1 mom. föreslås det att det i stället för vård- och underhållsskyldigheten för ett område eller en skogsväg nämns vård- och underhållsskyldigheten för ett område eller en enskild väg. Det föreslås att 2 mom. ändras på samma sätt. I övrigt förblir 1 och 2 mom. oförändrade.

44 §. Skogscentralens tillsynsuppgift och handlingar som gäller statligt stöd. Bestämmelserna i 2 mom. motsvarar 2 mom. i den gällande lagen med den skillnaden att i stället för användning av en väg för rekreation nämns användning av en enskild väg för rekreation. Dessutom föreslås det att 2 mom. ändras så att det i momentet endast hänvisas till markägare och inte till stödmottagare eller markägare som fått stöd, så som i den gällande lagen.

46 §. Återkrav av vissa stöd. Det föreslås att 1 mom. ändras så att det i stället för byggande av skogsväg nämns grundlig förbättring av en enskild väg. Det föreslås att 2 mom. ändras på samma sätt. Dessutom ändras första meningen i 1 mom. Enligt bestämmelsen ska stödet eller en del av det återkrävas av stödmottagaren, om inte något annat föreskrivs nedan i paragrafen. Huvudregeln är att stödet betalas till den som har beviljats det. Enligt 37 § 4 mom. i den gällande lagen betalas stöd för vård av skogsnaturen till den som genomför projektet, om stödet beviljats utifrån en ansökningsomgång för projektet. Avsikten är att ett eventuellt återkrav även i ett sådant fall ska riktas till den som beviljats stödet, dvs. stödmottagaren. I den första meningen i 1 mom. behöver det för tydlighetens skull anges av vem stödet eller en del av det ska återkrävas. Den föreslagna ändringen av ordalydelsen ändrar inte det nuvarande rättsläget. I övrigt förblir 1 och 2 mom. oförändrade.

58 §. Ikraftträdande. I 5 mom. görs en lagteknisk ändring i och med att författningssamlingsnumret för lagen om finansiering av hållbart skogsbruk (1094/1996) fogas till momentet. I 7 mom. föreslås det att det i stället för byggande av skogsväg nämns grundlig förbättring av en enskild väg. Det föreslås att 8 mom. ändras på samma sätt. I övrigt förblir momenten oförändrade.

8 Bestämmelser på lägre nivå än lag

Incitamentssystemslagen innehåller bemyndiganden för statsrådet och delvis också för jord- och skogsbruksministeriet att utfärda närmare bestämmelser genom förordning. Den föreslagna ändringen hänför sig till bemyndigandet för statsrådet. I bestämmelserna i 17 § 5 mom. i lagförslaget har bestämmelser i 17 § 5 mom. och 18 § 3 mom. i den gällande lagen sammanförts.

Enligt 17 § 5 mom. i lagförslaget utfärdas närmare bestämmelser om byggande av en upplagsplats enligt 1 mom., om de förutsättningar som gäller vägens målbärighet, minimilängd och minimibredd, den maximala vägtätheten i vägens verkningsområde, uppskattad andel skogsbrukstransporter av transporter på vägen och skötseln av vägens underhåll och om övriga i denna paragraf föreskrivna förutsättningar för beviljande av stöd genom förordning av statsrådet.

9 Ikraftträdande

Det föreslås att lagen träder i kraft den 1 januari 2025.

Övergångsbestämmelserna hänför sig till byggande av en ny skogsväg. När det är fråga om ett annat projekt än ett samprojekt beviljas stödet samtidigt både för utarbetandet av en verkställighetsplan och för genomförandet av projektet. Byggandet av en ny skogsväg ska vara ett samprojekt eller ett projekt som genomförs av en samfälld skog. Grundlig förbättring av en enskild väg kan däremot vara ett samprojekt, ett projekt som genomförs av en samfälld skog eller ett projekt som en enskild markägare genomför. I regel söks stöd för utarbetande av verkställighetsplanen och för genomförande av projektet samtidigt. I fråga om samprojekt är det dock möjligt och huvudregeln den att stöd först söks för utarbetande av verkställighetsplanen.

I övergångsbestämmelserna beaktas tre olika situationer som har samband med att stödet för byggande av en ny skogsväg slopas. Den första gäller en situation där stöd för utarbetande av en verkställighetsplan och för genomförande av projektet söks samtidigt före ikraftträdandet av den föreslagna lagen. Den andra gäller en situation där stöd för genomförande av ett projekt söks efter ikraftträdandet av den föreslagna lagen i enlighet med den gällande lagen inom den tid som skogscentralen har angett. Den tredje gäller en situation där stöd för utarbetande av en verkställighetsplan söks före ikraftträdandet av den föreslagna lagen. I anslutning till de två sistnämnda situationerna anges det i lagen när skogscentralen senast ska avgöra anhängiga ansökningar.

10 Verkställighet och uppföljning

Jord- och skogsbruksministeriet och skogscentralen följer finansieringens tillräcklighet för incitamentssystemet i fråga om användningen av bevillningsfullmakterna och anslagen. Om bevillningsfullmakterna eller anslagen inte räcker till, ska skogscentralen se till att det informeras om saken i enlighet med 9 § 2 mom. i statsunderstödslagen.

De planerade ändringarna i incitamentssystemet förutsätter inga betydande ändringar i informationssystemen.

11 Förhållande till andra propositioner

11.1 Samband med andra propositioner

Propositionen har inte samband med andra propositioner.

11.2 Förhållande till budgetpropositionen

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2025 och avses bli behandlad i samband med den.

12 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Propositionen har beröringspunkter med författningsnivån, grundläggande fri- och rättigheter och EU:s regler för statligt stöd.

All utövning av offentlig makt ska enligt 2 § 3 mom. i grundlagen bygga på lag. Enligt 80 § 1 mom. i grundlagen ska bestämmelser om grunderna för individens rättigheter och skyldigheter utfärdas genom lag. Därför har det varit behövligt att på lagnivå utfärda bestämmelser om grunderna för beviljande av stöd för skogsbruk. På motsvarande sätt måste det på lagnivå utfärdas bestämmelser, om avsikten är att stöd i fortsättningen inte längre ska beviljas för ett visst ändamål som anges i lag. Således behöver incitamentssystemslagen ändras, eftersom byggandet av en ny skogsväg i fortsättningen inte längre stöds. Bestämmelserna i 31 § i lagförslaget ska göra det möjligt att överföra en ansökan för behandling följande år, om det under det år då ansökan anhängiggjorts inte finns tillräckliga bevillningsfullmakter eller anslag för behandling av ansökan. Likaså föreslås det att det i lagen föreskrivs om skyldigheten att avslå ansökan, om bevillningsfullmakter eller, i fråga om vård av plantbestånd och ungskog, anslag inte heller finns året efter det år då ansökan anhängiggjorts. Det handlar om en fråga som det ska föreskrivas om på lagnivå.

Garantier för god förvaltning anges som en grundläggande fri- och rättighet i 21 § i grundlagen. Enligt 2 mom. i den paragrafen ska det allmänna se till att garantier för god förvaltning tryggas genom lag. Rätten att bli hörd, rätten att få motiverade beslut och rätten att söka ändring är garantier för god förvaltning. Emellertid kan det i detta sammanhang konstateras att stöden inom incitamentssystemet är beroende av prövning. Markägarna har med andra ord inte subjektiv rätt till finansiering enligt lagen. En del av övergångsbestämmelserna i lagförslaget kan anses ha anknytning till det ovannämnda. Stöd för utarbetande av en verkställighetsplan för byggande av en ny skogsväg kan med stöd av den gällande lagen beviljas ännu 2024. Enligt 32 § 2 mom. ska skogscentralen ange en tidsfrist inom vilken de handlingar som gäller stödet för genomförande ska lämnas till skogscentralen. I ett sådant fall kan det till god förvaltning anses höra att man inte ingriper i de ovannämnda tidsfristerna i efterhand och att markägaren har rätt att anhängiggöra ett ärende som gäller stöd för genomförande fortfarande 2025 i enlighet med den gällande lagen, även om stödet för byggande av en ny skogsväg slopas vid ingången av 2025. Övergångsbestämmelserna hänför sig också till en ändamålsenlig användning av statliga medel på så sätt att om planeringen av ett vägprojekt har understötts med statliga medel, stöds också genomförandet av projektet på motsvarande sätt. I propositionen anses det fortfarande som gäller överföring av behandlingen av ansökningar (31 § i lagförslaget) uppfylla kraven på god förvaltning och ligga i förvaltningskundernas (här markägarna) intresse. Detta gäller särskilt stödet för vård av plantbestånd och ungskog, vilket ska sökas inom utsatt tid efter det att arbetet har utförts. (24 § 2 mom. i lagen och 2 § 2 mom. i jord- och skogsbruksministeriets förordning om incitamentssystemet för skogsbruket). Annars kan det uppstå en situation där en kund inom förvaltningen på grund av tidsfristen i fråga inte längre kan anhängiggöra stödärendet på nytt.

Grundlagsutskottet har fäst uppmärksamhet vid notifieringen och det anknutna verkställighetsförbudet. Utskottet har anmärkt att kommissionen enligt artikel 108.3 i EUF-fördraget ska underrättas i så god tid att den kan yttra sig om alla planer på att vidta eller ändra stödåtgärder. Utskottet har konstaterat att skyldigheten att notifiera kommissionen innebär att medlemsstaten i tillräckligt god tid ska underrätta kommissionen om alla planer på nya stöd och att enligt sista meningen i artikel 108.3 i EUF-fördraget får en medlemsstat som avser att vidta en stödåtgärd inte genomföra åtgärden förrän notifieringsförfarandet lett till ett slutgiltigt beslut av kommissionen (s.k. stand-still-skyldighet, dvs. skyldighet att inget göra) (GrUU 15/2018 rd). I lagförslaget är det fråga om en motsatt situation, dvs. vid genomförandet av det stödssystem som kommissionen godkänt beviljas i fortsättningen inte stöd för byggande av en ny skogsväg.

Med andra ord stöd ska inte heller längre beviljas för en åtgärd. I propositionen bedöms det att det mot bakgrund av reglerna för statligt stöd eventuellt kan vara av betydelse huruvida målen för det stödsystem som kommissionen godkänt uppnås, även om det i fortsättningen inte heller beviljas stöd för en enskild åtgärd.

Syftet med stöd för byggande av skogsvägar är att sköta skogsvägnätet som en del av vägnätet på lägre nivå. Ett tillräckligt bra och täckande skogsvägnät är nödvändigt med tanke på skogsvården, skogsbrukstransporterna och andra verksamheter på landsbygden. Ett fungerande skogsvägnät har som del av vägnätet på lägre nivå även en mer allmän betydelse för ordnandet av transport- och trafikförhållandena på landsbygden. Ett fungerande skogsvägnät skapar också möjligheter för att använda skogarna för rekreation såsom bär- och svampplockning, jakt och naturturism. Ett täckande vägnät gör det möjligt att utnyttja allemansrätten och betjänar också brand- och räddningsverksamheten. Inom ramen för incitamentssystemet och det stödsystem som kommissionen godkänt innebär byggande av skogsväg byggande av en ny skogsväg och grundlig förbättring av en enskild väg. När det gäller stödet för skogsvägnätet har tyngdpunkten legat på projekt för grundlig förbättring av enskilda vägar. Åren 2020–2023 finansierades grundlig förbättring av enskilda vägar med 3,0–4,8 miljoner euro per år, medan nya skogsvägar under motsvarande tid finansierades med endast 0,4–0,5 miljoner euro per år. Kommissionen har godkänt stödet för byggande av en ny skogsväg som en del av incitamentssystemet med stöd av del II avsnitt 2.1.6 i riktlinjerna för statligt stöd inom jordbruks- och skogsbrukssektorn och i landsbygdsområden. Det avsnittet gäller stöd för investeringar i infrastruktur som avser utveckling, modernisering eller anpassning av skogsbruk. I propositionen bedöms det att målen för vägnätet för skogsbruket till väsentliga delar kan uppnås, även om byggandet av en ny skogsväg i fortsättningen inte längre stöds. Därför anses det i propositionen att det att en stödåtgärd utesluts från incitamentssystemet inte bör utgöra något hinder med avseende på EU:s regler för statligt stöd.

På de grunder som anges ovan kan lagförslaget behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Kläm

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av lagen om ett temporärt incitamentsystem för skogsbruket

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om ett temporärt incitamentsystem för skogsbruket (71/2023) 18 och 19 §
samt

ändras 2 § 1 mom., 10 § 1 mom., 12 § 1 mom., 17 §, 28 § 2 och 5 mom., 31 §, 39 § 1 mom.,
40 § 1 och 2 mom., 42 § 1 och 2 mom., 44 § 2 mom., 46 § 1 och 2 mom. samt 58 § 5, 7 och 8
mom. som följer:

2 §

Tillämpningsområde samt begränsningar som gäller användningen av finansieringen

Finansiering som avses i denna lag får inom ramen för det anslag som årligen anvisas i statsbudgeten endast användas till de skogar som omfattas av skogslagens (1093/1996) tillämpningsområde och till de på statsrådets principbeslut baserade enskilda naturskyddsområden vars fridlysningsbestämmelser tillåter den finansierade verksamheten. Finansieringen får då emellertid inte gälla miljöstödsavtal i dessa naturskyddsområden. Finansieringen ska användas för skog som ägs eller förvaltas av sådana stödmottagare som avses i denna lag. Vattenvårdsåtgärder i torvmarksskog, byggande av vägar på dikesrenar, vård av skogsnaturen och grundlig förbättring av enskilda vägar anses gälla skog som ägs eller förvaltas av stödmottagare som avses i denna lag, även om åtgärderna och arbetet delvis utförs på något annat område, om de eftersträvar effekterna av arbetet eller åtgärderna kommer stödmottagarna till del. Finansieringen beviljas i form av stöd.

10 §

Verkställighetsplan, anmälan om verkställande och plan för vård av torvmarksskog

För beviljande av stöd för vitaliseringsgödslning, vattenvårdsåtgärder och byggande av vägar på dikesrenar i torvmarksskog, grundlig förbättring av en enskild väg, vård av skogsnaturen och hyggesbränning enligt denna lag förutsätts en verkställighetsplan som godkänts av skogscentralen. En verkställighetsplan för vattenvårdsåtgärder och byggande av vägar på dikesrenar i torvmarksskog ska basera sig på en tidigare upprättad plan för vård av torvmarksskog som har finansierats med stöd av denna lag. Efter att ovannämnda arbeten i skogen och planen för vård av torvmarksskog har slutförts ska en anmälan om verkställande lämnas till skogscentralen inom den tid som skogscentralen bestämmer. Dessutom ska det om utförande av åtgärder som gäller vård av plantbestånd och ungskog ges in en anmälan om verkställande till skogscentralen i samband med ansökan om stöd.

12 §

Stödets maximi- och minimibelopp och ett projekts minimistorlek i vissa fall

För ett projekt kan beviljas högst 100 000 euro per stödmottagare. Miljöstöd och stöd för grundlig förbättring av en enskild väg kan dock beviljas till ett belopp av högst 300 000 euro per stödmottagare.

17 §

Grundlig förbättring av en enskild väg

Stöd kan beviljas för grundlig förbättring av en enskild väg som behövs för transporter inom skogsbruket. En grundlig förbättring av en enskild väg kan gälla hela vägen eller en del av den eller dess konstruktioner och anläggningar. En grundlig förbättring av en enskild väg kan gälla byggande av en separat upplagsplats vid vägen eller byggande av en bro eller anläggning av en vägtrumma som motsvarar en bro, trots att vägen inte byggs om i övrigt.

Förutsättningar för beviljande av stöd är att

- 1) den enskilda väg som ska förbättras grundligt till sin struktur lämpar sig för transporter inom skogsbruket under hela året, med undantag för menförestider,
- 2) det med tanke på helheten av vägnätet av lägre grad kan anses ändamålsenligt att grundligt förbättra vägen,
- 3) det i enlighet med lagen om enskilda vägar har bildats en vägrätt och ett av vägdelägarna bestående väglag som sköter vägen; i fråga om ett projekt som en enskild markägare genomför på egen hand krävs dock inte att sådana har bildats,
- 4) att den väg som ska förbättras grundligt har byggts i enlighet med åtminstone de tekniska krav som gällde för byggande av basvägar vid den tidpunkt när vägen byggdes,
- 5) att det till verkställighetsplanen har fogats en jordmånsundersökning, ett mätprotokoll över bärigheten eller någon annan utredning av vilken det framgår att den planerade bärigheten hos den väg som ska förbättras grundligt möjliggör virkestransport året runt, med undantag för menförestider,
- 6) att den väg som ska förbättras grundligt uppfyller de krav som gäller vägens målbärighet, minimilängd och minimibredd, den maximala vägtätheten i vägens verkningsområde och skogsbrukstransporternas uppskattade andel av transporterna på vägen,
- 7) att underhållet av den väg som ska förbättras grundligt har skötts, men vägen är trots det i dåligt skick eller tekniskt föråldrad,
- 8) en utomstående övervakare som har tillräcklig yrkesskicklighet och som är oberoende av den som genomför projektet utses för projektet innan stödansökan lämnas in, när det är fråga om byggande eller reparation av en bro,
- 9) eventuella hinder för vattenlevande organismer att förflytta sig avlägsnas, när det är fråga om åtgärder i anslutning till vägtrummor och broar,
- 10) väglaget har fullgjort sin skyldighet enligt 50 § 1 mom. i lagen om enskilda vägar.

För att stöd ska beviljas förutsätts dessutom att grundlig förbättring av vägen inte har finansierats med medel enligt lagen om enskilda vägar eller den upphävda lagen om enskilda vägar (358/1962) under de senaste 20 åren. Avvikelse kan dock göras från detta krav, om användningen av vägen har förändrats väsentligt på grund av att skogsbrukstransporterna har ökat eller om användningen kommer att förändras på grund av en uppskattad ökning av skogsbrukstransporterna eller om vägens struktur inte längre lämpar sig för den materiel för virkestransport, flistransport eller maskintransport som används. För avvikelser krävs också att det har gått minst tio år från den föregående finansieringen av grundlig förbättring av vägen med offentliga medel. Tidsfristen räknas från slutbetalningen av finansieringen.

Stöd beviljas på villkoret att stödmottagaren iakttar den vård- och underhållsskyldighet som det föreskrivs om i denna lag.

Närmare bestämmelser om byggande av en upplagsplats enligt 1 mom., om de förutsättningar som gäller vägens målbärighet, minimilängd och minimibredd, den maximala vägtätheten i

vägens verkningsområde, uppskattad andel skogsbrukstransporter av transporter på vägen och skötseln av vägens underhåll och om övriga i denna paragraf föreskrivna förutsättningar för beviljande av stöd utfärdas genom förordning av statsrådet.

28 §

Vissa utredningar som behövs av sökanden för avgörande av ansökan och inledande av ansökningsomgång för projekt

Det som föreskrivs i 1 mom. tillämpas inte på stöd för grundlig förbättring av en enskild väg. Om det gäller en grundlig förbättring av en enskild väg som genomförs som ett samprojekt, får beslut om stöd för genomförandet inte fattas förrän skogscentralen har fått ett skriftligt meddelande om väglagets beslut om grundlig förbättring av en enskild väg samt en uppdaterad förteckning över vägdelägarna och de vägenheter som fastställts för dem.

Om en åtgärd som ingår i en plan för vård av torvmarksskog omfattas av skyldigheten att göra en anmälan om dikning i enlighet med 5 kap. 6 § i vattenlagen (587/2011), får beslut om vattenvårdsåtgärder och byggande av väg på dikesren i torvmarksskog inte fattas förrän skogscentralen har fått den anmälan om dikning som har lämnats till närings-, trafik- och miljöcentralen och ett eventuellt utlåtande om den. Inte heller ett beslut om stöd för grundlig förbättring av en enskild väg får fattas förrän skogscentralen har fått anmälan i fråga och ett eventuellt utlåtande om den, om det ska göras en anmälan om dikning i enlighet med vattenlagen om en åtgärd som ingår i verkställighetsplanen i fråga.

31 §

Otillräckliga bevillningsfullmakter och anslag

Skogscentralen ska överföra en ansökan för behandling följande år, om det under det år då ansökan anhängiggjorts inte finns bevillningsfullmakter. Om det inte heller året efter det år då ansökan anhängiggjorts finns bevillningsfullmakter, ska ansökan avslås.

Skogscentralen ska överföra en ansökan om stöd för vård av plantbestånd och ungskog för behandling följande år, om det under det år då ansökan anhängiggjorts inte finns anslag. Om det inte heller året efter det år då ansökan anhängiggjorts finns anslag, avslås ansökan.

39 §

Skyldighet att tillåta att en väg används för rekreation

En markägare som har beviljats stöd för grundlig förbättring av en enskild väg är skyldig att tillåta att den enskilda vägen avgiftsfritt används för rekreation. Användningen kan dock begränsas, om det behövs för att förhindra att vägen skadas eller för att skydda känsliga områden, säkerställa att vägen används på ett säkert sätt eller säkerställa att vägen kan användas för skogsbrukstransporter på ett ändamålsenligt sätt. Det som föreskrivs ovan i detta moment om användning av en väg för rekreation gäller inte användning av vägen för annan ekonomisk verksamhet än skogsbruk.

40 §

Vård- och underhållsskyldighet

En enskild markägare som har fått stöd för vård av plantbestånd och ungskog är skyldig att i fem år efter det att allt stöd för åtgärden har betalats ut se till att det område som åtgärden har omfattat vårdas och underhålls. En enskild markägare som har fått stöd för vitaliseringsgödsling, vattenvårdsåtgärder och byggande av vägar på dikesrenar i torvmarksskog, grundlig förbättring av en enskild väg, vård av skogsnaturen eller hyggesbränning är skyldig att i tio år efter det att allt stöd för åtgärden har betalats ut se till att det område eller den enskilda väg som åtgärden har omfattat vårdas och underhålls. Ett område som underhållet gäller får inte börja användas så att användningen av området för skogsbruksändamål väsentligt förhindras.

Till vård- och underhållsskyldigheten hör

1) i fråga om stöd för vård av plantbestånd och ungskog, att det sörs för skogsbeståndets fortsatta utveckling så att det inte finns behov att bevilja objektet stöd för vård av plantbestånd och ungskog förrän fem år har förflutit från slutbetalningen av det beviljade stödet,

2) i fråga om stöd för vattenvårdsåtgärder och byggande av vägar på dikesrenar i torvmarksskog, att de anordningar och konstruktioner som har byggts hålls i ett skick som motsvarar deras ändamål,

3) i fråga om stöd för grundlig förbättring av en enskild väg, att det på enskilda vägar och särskilda upplagsplatser sörs för behövlig grusning, reparation av trummor och broar samt öppning av tilltäppta diken och andra arbeten som vägunderhållet förutsätter,

4) i fråga om stöd för vård av skogsnaturen, att anordningar och konstruktioner som byggts på vårdområdet hålls i ett skick som motsvarar deras ändamål,

5) i fråga om hyggesbränning att naturvårdsträd som bränts inte avlägsnas.

42 §

Upphävning av vård- och underhållsskyldigheten

Skogscentralen kan upphäva vård- och underhållsskyldigheten för ett område eller en enskild väg, om

1) den enskilda markägaren till väsentliga delar har förlorat den ekonomiska fördelen av det arbete som finansierats med statliga medel,

2) den fördel som avses i 1 punkten har förlorats på grund av en naturkatastrof eller av någon annan orsak som inte beror på markägaren, och

3) det inte är ändamålsenligt att utföra arbetet igen.

Skogscentralen kan upphäva vård- och underhållsskyldigheten för ett område eller en enskild väg, om den ekonomiska fördelen av det arbete som finansierats förloras av den anledningen att

1) området eller en betydande del av det i en plan anvisas för något annat ändamål än för skogsbruksmark,

2) ett miljöstödsavtal eller ett motsvarande avtal ingås för området eller en betydande del av det, eller

3) området omfattas av användningsbegränsningar eller åtgärdsförbud som införts med stöd av lag.

44 §

Skogscentralens tillsynsuppgift och handlingar som gäller statligt stöd

Skogscentralen ska ge markägaren möjlighet att avhjälpa de brister som konstaterats vid en fältgranskning, om bristerna är små och kan avhjälpas utan oskäligt besvär. Om försummelsen

av skyldigheten att tillåta att en enskild väg används för rekreation är obetydlig, ska skogscentralen upplysa markägaren om skyldighetens innehåll och ge markägaren möjlighet att avhjälpa försummelsen. Skogscentralen ska i sådana fall fastställa en viss tid inom vilken bristerna eller försummelserna ska avhjälpas.

46 §

Återkrav av vissa stöd

Stödet eller en del av det återkrävs av stödmottagaren, om inte något annat föreskrivs nedan i denna paragraf. Stöd som har beviljats för vård av plantbestånd och ungskog, vitaliseringsgödsling, vattenvårdsåtgärder och byggande av vägar på dikesrenar i torvmarksskog, grundlig förbättring av en enskild väg, vård av skogsnaturen eller hyggesbränning återkrävs av en ny enskild markägare som har försummat vård- och underhållsskyldigheten. Stöd som har beviljats för grundlig förbättring av en enskild väg återkrävs också av en ny enskild markägare som inte har iakttagit skyldigheten att tillåta att vägen används för rekreation. Miljöstöd återkrävs av en enskild markägare som inte har iakttagit de skyldigheter som hänför sig till miljöstödsavtalet.

När stöd återkrävs på grund av försummelse av vård- och underhållsskyldigheten, upphör vård- och underhållsskyldigheten för området eller vägen, och i fråga om stöd för grundlig förbättring av en enskild väg även skyldigheten att tillåta användning av vägen för rekreation, efter att stödet har betalats tillbaka. Om stöd för grundlig förbättring av en enskild väg återkrävs på grund av försummelse av skyldigheten att tillåta användning av vägen för rekreation, upphör den skyldigheten och vård- och underhållsskyldigheten efter att stödet har betalats tillbaka. Om miljöstöd återkrävs på grund av försummelse av skyldigheter som ingår i avtalet, upphör skyldigheterna när miljöstödet har betalats tillbaka.

58 §

Ikraftträdande

Stöd för vitaliseringsgödsling kan inte beviljas med stöd av 14 §, om det inte har gått 20 år sedan slutbetalningen av stöd för vitaliseringsgödsling på samma objekt i enlighet med lagen om finansiering av hållbart skogsbruk (1094/1996) eller om det inte har gått 10 år sedan slutbetalningen av stöd för vitaliseringsgödsling på samma objekt i enlighet med den temporära lagen om finansiering av hållbart skogsbruk.

Stöd för grundlig förbättring av en enskild väg kan inte beviljas med stöd av 17 §, om det inte har gått minst 20 år sedan slutbetalningen av finansiering för ett vägprojekt i enlighet med lagen om finansiering av hållbart skogsbruk eller om det inte har gått 10 år sedan slutbetalningen av stöd för ett vägprojekt i enlighet med den temporära lagen om finansiering av hållbart skogsbruk. Från detta krav kan dock göras undantag, om användningen av vägen har förändrats väsentligt på grund av att skogsbrukstransporterna har ökat eller om användningen kommer att förändras på grund av en uppskattad ökning av skogsbrukstransporterna eller om vägens struktur inte längre lämpar sig för den materiel för virkestransport, flistransport eller maskintransport som används. Ytterligare ett villkor är att det har gått minst tio år från slutbetalningen av den föregående finansieringen för byggande eller grundlig förbättring av vägen med offentliga medel.

Som en verkställighetsplan för vitaliseringsgödsling, grundlig förbättring av en enskild väg eller ett projekt för vård av skogsnaturen kan godkännas en plan för vitaliseringsgödsling, grundlig förbättring av en enskild väg eller ett projekt för vård av skogsnaturen som har finansierats med stöd av den temporära lagen om finansiering av hållbart skogsbruk, om planen som sådan eller med komplettering uppfyller kraven i 10 § och om stöd för vitaliseringsgödsling, grundlig förbättring av en enskild väg eller ett projekt för vård av skogsnaturen utifrån planen kan beviljas för genomförandet av arbetet. Stöd beviljas inte för komplettering av planen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Om en ansökan genom vilken stöd söks samtidigt för utarbetande av en verkställighetsplan som gäller byggande av en ny skogsväg eller sådan grundlig förbättring av en enskild väg som innefattar byggande av en ny skogsväg och för genomförande av ett sådant projekt har blivit anhängig före ikraftträdandet av denna lag tillämpas på ansökan de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Om en ansökan genom vilken stöd söks för genomförande av ett projekt som gäller byggande av en ny skogsväg eller sådan grundlig förbättring av en enskild väg som innefattar byggande av en ny skogsväg har blivit anhängig inom den tidsfrist som avses i 32 § 2 mom. i den lag som ändras genom denna lag efter ikraftträdandet av denna lag tillämpas på ansökan de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet. Skogscentralen ska avgöra en ansökan som avses ovan senast den 30 september 2025.

Om en ansökan genom vilken stöd söks för utarbetande av en verkställighetsplan som gäller byggande av en ny skogsväg eller sådan grundlig förbättring av en enskild väg som innefattar byggande av en ny skogsväg har blivit anhängig före ikraftträdandet av denna lag tillämpas på ansökan de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet. Detsamma gäller på motsvarande sätt också en ansökan om stöd för genomförande. Skogscentralen får inte ange en tidsfrist enligt 32 § 2 mom. i den lag som ändras genom denna lag som är senare än den 30 juni 2025. Skogscentralen ska avgöra ansökningarna senast den 30 september 2025.

Helsingfors den 23 september 2024

Statsminister

Petteri Orpo

Jord- och skogsbruksminister Sari Essayah

Lag

om ändring av lagen om ett temporärt incitamentsystem för skogsbruket

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om ett temporärt incitamentsystem för skogsbruket (71/2023) 18 och 19 §
samt
ändras 2 § 1 mom., 10 § 1 mom., 12 § 1 mom., 17 §, 28 § 2 och 5 mom., 31 §, 39 § 1 mom.,
40 § 1 och 2 mom., 42 § 1 och 2 mom., 44 § 2 mom., 46 § 1 och 2 mom. samt 58 § 5, 7 och 8
mom. som följer:

Gällande lydelse

2 §

*Tillämpningsområde samt begränsningar
som gäller användningen av finansieringen*

Finansiering som avses i denna lag får inom ramen för det anslag som årligen anvisas i statsbudgeten endast användas till de skogar som omfattas av skogslagens (1093/1996) tillämpningsområde och till de på statsrådets principbeslut baserade enskilda naturskyddsområden vars fridlysningsbestämmelser tillåter den finansierade verksamheten. Finansieringen får då emellertid inte gälla miljöstödsavtal i dessa naturskyddsområden. Finansieringen ska användas för skog som ägs eller förvaltas av sådana stödmottagare som avses i denna lag. Vattenvårdsåtgärder i torvmarksskog, byggande av vägar på dikesrenar, vård av skogsnaturen, *byggande av skogsvägar* och grundlig förbättring av enskilda vägar anses gälla skog som ägs eller förvaltas av stödmottagare som avses i denna lag, även om åtgärderna och arbetet delvis utförs på något annat område, om de eftersträvade effekterna av arbetet eller åtgärderna kommer stödmottagarna till del. Finansieringen beviljas i form av stöd.

Föreslagen lydelse

2 §

*Tillämpningsområde samt begränsningar
som gäller användningen av finansieringen*

Finansiering som avses i denna lag får inom ramen för det anslag som årligen anvisas i statsbudgeten endast användas till de skogar som omfattas av skogslagens (1093/1996) tillämpningsområde och till de på statsrådets principbeslut baserade enskilda naturskyddsområden vars fridlysningsbestämmelser tillåter den finansierade verksamheten. Finansieringen får då emellertid inte gälla miljöstödsavtal i dessa naturskyddsområden. Finansieringen ska användas för skog som ägs eller förvaltas av sådana stödmottagare som avses i denna lag. Vattenvårdsåtgärder i torvmarksskog, byggande av vägar på dikesrenar, vård av skogsnaturen och grundlig förbättring av enskilda vägar anses gälla skog som ägs eller förvaltas av stödmottagare som avses i denna lag, även om åtgärderna och arbetet delvis utförs på något annat område, om de eftersträvade effekterna av arbetet eller åtgärderna kommer stödmottagarna till del. Finansieringen beviljas i form av stöd.

Gällande lydelse

10 §

*Verkställighetsplan, anmälan om
verkställande och plan för vård av
torvmarksskog*

För beviljande av stöd för vitaliseringsgödsling, vattenvårdsåtgärder och byggande av vägar på dikesrenar i torvmarksskog, byggande av skogsväg, vård av skogsnaturen och hyggesbränning enligt denna lag förutsätts en verkställighetsplan som godkänts av skogscentralen. En verkställighetsplan för vattenvårdsåtgärder och byggande av vägar på dikesrenar i torvmarksskog ska basera sig på en tidigare upprättad plan för vård av torvmarksskog som har finansierats med stöd av denna lag. Efter att ovannämnda arbeten i skogen och planen för vård av torvmarksskog har slutförts ska en anmälan om verkställande lämnas till skogscentralen inom den tid som skogscentralen bestämmer. Dessutom ska det om utförande av åtgärder som gäller vård av plantbestånd och ungskog ges in en anmälan om verkställande till skogscentralen i samband med ansökan om stöd.

12 §

*Stödens maximi- och minimibelopp och ett
projekts minimistorlek i vissa fall*

För ett projekt kan beviljas högst 100 000 euro per stödmottagare. Miljöstöd och stöd för byggande av skogsväg kan dock beviljas till ett belopp av högst 300 000 euro per stödmottagare.

17 §

Byggande av skogsväg

Stöd kan beviljas för grundlig förbättring av en enskild väg som behövs för transporter inom skogsbruket *och för byggande av en ny skogsväg*. En grundlig förbättring av en enskild väg kan gälla hela vägen eller en del

Föreslagen lydelse

10 §

*Verkställighetsplan, anmälan om
verkställande och plan för vård av
torvmarksskog*

För beviljande av stöd för vitaliseringsgödsling, vattenvårdsåtgärder och byggande av vägar på dikesrenar i torvmarksskog, *grundlig förbättring av en enskild väg*, vård av skogsnaturen och hyggesbränning enligt denna lag förutsätts en verkställighetsplan som godkänts av skogscentralen. En verkställighetsplan för vattenvårdsåtgärder och byggande av vägar på dikesrenar i torvmarksskog ska basera sig på en tidigare upprättad plan för vård av torvmarksskog som har finansierats med stöd av denna lag. Efter att ovannämnda arbeten i skogen och planen för vård av torvmarksskog har slutförts ska en anmälan om verkställande lämnas till skogscentralen inom den tid som skogscentralen bestämmer. Dessutom ska det om utförande av åtgärder som gäller vård av plantbestånd och ungskog ges in en anmälan om verkställande till skogscentralen i samband med ansökan om stöd.

12 §

*Stödens maximi- och minimibelopp och ett
projekts minimistorlek i vissa fall*

För ett projekt kan beviljas högst 100 000 euro per stödmottagare. Miljöstöd och stöd för *grundlig förbättring av en enskild väg* kan dock beviljas till ett belopp av högst 300 000 euro per stödmottagare.

17 §

Grundlig förbättring av en enskild väg

Stöd kan beviljas för grundlig förbättring av en enskild väg som behövs för transporter inom skogsbruket. En grundlig förbättring av en enskild väg kan gälla hela vägen eller en del av den eller dess konstruktioner och

Gällande lydelse

av den eller dess konstruktioner och anläggningar, *och den kan innefatta byggande av en ny skogsväg*. En grundlig förbättring av en enskild väg *eller byggande av en ny skogsväg* kan också gälla byggande av en separat upplagsplats vid vägen. *En grundlig förbättring av en enskild väg kan gälla byggande av en separat upplagsplats vid vägen eller byggande av en bro eller anläggning av en vägtrumma som motsvarar en bro, trots att vägen inte byggs om i övrigt. Med skogsväg avses i denna lag en skogsväg enligt 3 § 1 mom. 4 punkten i lagen om enskilda vägar (560/2018).*

Förutsättningar för beviljande av stöd är att

1) den enskilda väg som ska förbättras grundligt *eller den nya skogsvägen* till sin struktur lämpar sig för transporter inom skogsbruket under hela året, med undantag för menförestider,

2) det med tanke på helheten av vägnätet av lägre grad kan anses ändamålsenligt att grundligt förbättra vägen *eller bygga en ny väg*,

3) det i enlighet med lagen om enskilda vägar har bildats en vägrätt och ett av vägdelägarna bestående väglag som sköter vägen; i fråga om ett projekt som en enskild markägare genomför på egen hand krävs dock inte att sådana har bildats,

Föreslagen lydelse

anläggningar. En grundlig förbättring av en enskild väg kan gälla byggande av en separat upplagsplats vid vägen *eller byggande av en bro eller anläggning av en vägtrumma som motsvarar en bro, trots att vägen inte byggs om i övrigt.*

Förutsättningar för beviljande av stöd är att

1) den enskilda väg som ska förbättras grundligt till sin struktur lämpar sig för transporter inom skogsbruket under hela året, med undantag för menförestider,

2) det med tanke på helheten av vägnätet av lägre grad kan anses ändamålsenligt att grundligt förbättra vägen,

3) det i enlighet med lagen om enskilda vägar har bildats en vägrätt och ett av vägdelägarna bestående väglag som sköter vägen; i fråga om ett projekt som en enskild markägare genomför på egen hand krävs dock inte att sådana har bildats,

4) att den väg som ska förbättras grundligt har byggts i enlighet med åtminstone de tekniska krav som gällde för byggande av basvägar vid den tidpunkt när vägen byggdes,

5) att det till verkställighetsplanen har fogats en jordmånsundersökning, ett mätprotokoll över bärigheten eller någon annan utredning av vilken det framgår att den planerade bärigheten hos den väg som ska förbättras grundligt möjliggör virkestransport året runt, med undantag för menförestider,

6) att den väg som ska förbättras grundligt uppfyller de krav som gäller vägens målbärighet, minimilängd och minimibredd, den maximala vägtätheten i vägens verkningsområde och skogsbrukstransporternas uppskattade andel av transporterna på vägen,

Gällande lydelse

4) en utomstående övervakare som har tillräcklig yrkesskicklighet och som är oberoende av den som genomför projektet utses för projektet innan stödansökan lämnas in, när det är fråga om byggande eller reparation av en bro,

5) vattenlevande organismer har möjlighet att förflytta sig obehindrat, när det är fråga om åtgärder i anslutning till vägtrummor och broar.

En förutsättning för att stöd ska beviljas för grundlig förbättring av en enskild väg är dessutom att väglaget har fullgjort sin skyldighet enligt 50 § 1 mom. i lagen om enskilda vägar. För byggande av en ny skogsväg beviljas stöd på villkoret att skyldigheten i fråga har fullgjorts innan en godtagbar anmälan om verkställande lämnas till skogscentralen efter att vägen har blivit färdig.

Stöd beviljas på villkoret att stödmottagaren iakttar den vård- och underhållsskyldighet som det föreskrivs om i denna lag.

Närmare bestämmelser om byggande av en upplagsplats enligt 1 mom. och om övriga i denna paragraf föreskrivna förutsättningar för beviljande av stöd utfärdas genom förordning av statsrådet.

Föreslagen lydelse

7) att underhållet av den väg som ska förbättras grundligt har skötts, men vägen är trots det i dåligt skick eller tekniskt föråldrad,

8) en utomstående övervakare som har tillräcklig yrkesskicklighet och som är oberoende av den som genomför projektet utses för projektet innan stödansökan lämnas in, när det är fråga om byggande eller reparation av en bro,

9) eventuella hinder för vattenlevande organismer att förflytta sig avlägsnas, när det är fråga om åtgärder i anslutning till vägtrummor och broar,

10) väglaget har fullgjort sin skyldighet enligt 50 § 1 mom. i lagen om enskilda vägar.

För att stöd ska beviljas förutsätts dessutom att grundlig förbättring av vägen inte har finansierats med medel enligt lagen om enskilda vägar eller den upphävda lagen om enskilda vägar (358/1962) under de senaste 20 åren. Avvikelser kan dock göras från detta krav, om användningen av vägen har förändrats väsentligt på grund av att skogsbrukstransporterna har ökat eller om användningen kommer att förändras på grund av en uppskattad ökning av skogsbrukstransporterna eller om vägens struktur inte längre lämpar sig för den materiel för virkestransport, flistransport eller maskintransport som används. För avvikelser krävs också att det har gått minst tio år från den föregående finansieringen av grundlig förbättring av vägen med offentliga medel. Tidsfristen räknas från slutbetalningen av finansieringen.

Stöd beviljas på villkoret att stödmottagaren iakttar den vård- och underhållsskyldighet som det föreskrivs om i denna lag.

Närmare bestämmelser om byggande av en upplagsplats enligt 1 mom., om de förutsättningar som gäller vägens målbärighet, minimilängd och minimibredd, den maximala vägtätheten i vägens verkningsområde, uppskattad andel skogsbrukstransporter av transporterna på vägen och skötseln av vägens underhåll och om övriga i denna paragraf föreskrivna förutsättningar för beviljande av stöd utfärdas genom förordning av statsrådet.

**Ytterligare förutsättningar för beviljande av
stöd för grundlig förbättring av en enskild
väg**

Förutsättningar för att stöd för grundlig förbättring av en enskild väg ska beviljas är

1) att den väg som ska förbättras grundligt har byggts i enlighet med åtminstone de tekniska krav som gällde för byggande av basvägar vid den tidpunkt när vägen byggdes,

2) att den väg som ska förbättras grundligt är i dåligt skick eller tekniskt föråldrad,

3) att det till verkställighetsplanen har fogats en jordmånsundersökning, ett mätprotokoll över bärigheten eller någon annan utredning av vilken det framgår att den planerade bärigheten hos den väg som ska förbättras grundligt möjliggör virkestransport året runt, med undantag för menförestider,

4) att den väg som ska förbättras grundligt uppfyller de krav som gäller vägens målbärighet, minimilängd och minimibredd, den maximala vägtätheten i vägens verkningsområde och skogsbrukstransporternas uppskattade andel av transporter på vägen,

5) till den del anläggande av en ny skogsväg ingår i den grundliga förbättringen av en enskild väg, att den nya vägen uppfyller de krav som gäller vägens målbärighet, minimilängd och minimibredd samt den maximala vägtätheten i vägens verkningsområde,

6) att underhållet av den väg som ska förbättras grundligt har skötts.

För att stöd ska beviljas förutsätts dessutom att grundlig förbättring av vägen inte har finansierats med medel enligt lagen om enskilda vägar eller den upphävda lagen om enskilda vägar (358/1962) under de senaste 20 åren. Avvikelse kan dock göras från detta krav, om användningen av vägen har förändrats väsentligt på grund av att skogsbrukstransporterna har ökat eller om användningen kommer att förändras på grund av en uppskattad ökning av skogsbrukstransporterna eller om vägens

Gällande lydelse

struktur inte längre lämpar sig för den materiel för virkestransport, flistransport eller maskintransport som används. För avvikelser krävs också att det har gått minst tio år från den föregående finansieringen av grundlig förbättring av vägen med offentliga medel. Tidsfristen räknas från slutbetalningen av finansieringen.

Närmare bestämmelser om de krav som gäller vägens målbärighet, minimilängd och minimibredd, den maximala vägtätheten i vägens verkningsområde, uppskattad andel skogsbruksbrukstransporter av transporterna på vägen och en ny vägs målbärighet, maximilängdens och minimibreddens samt den maximala vägtätheten i vägens verkningsområdes andel och det villkor som gäller skötseln av vägens underhåll samt övriga i denna paragraf föreskrivna förutsättningar för beviljande av stöd utfärdas genom förordning av statsrådet.

19 §

Föreslagen lydelse

(upphävs)

Ytterligare förutsättningar för beviljande av stöd för byggande av en ny skogsväg

En förutsättning för att stöd för byggande av en ny skogsväg ska beviljas är att den nya skogsvägen uppfyller de krav som gäller vägens målbärighet, minimilängd och minimibredd, den maximala vägtätheten i vägens verkningsområde och den uppskattade andelen skogsbrukstransporter av transporterna på vägen. En ytterligare förutsättning är att ett tidigare körstråk i regel kan användas vid dragningen av vägen och att ett skogsområde som bevarats enhetligt inte delas upp.

Stöd beviljas för byggande av en ny skogsväg som genomförs antingen av enskilda markägare som ett samprojekt eller av en samfällad skog.

Närmare bestämmelser om kraven på den nya skogsvägens målbärighet, minimilängd och minimibredd, den maximala vägtätheten i vägens verkningsområde och skogsbrukstransporternas andel av transporterna på vägen samt övriga i denna paragraf föreskrivna förutsättningar för

Gällande lydelse

beviljande av stöd utfärdas genom förordning av statsrådet.

28 §

Vissa utredningar som behövs av sökanden för avgörande av ansökan och inledande av ansökningsomgång för projekt

Det som föreskrivs i 1 mom. tillämpas inte på skogsvägsprojekt. Om det gäller ett skogsvägsprojekt som genomförs som ett samprojekt, får beslut om stöd för genomförandet inte fattas förrän skogscentralen har fått ett skriftligt meddelande om väglagets beslut om grundlig förbättring av en enskild väg eller byggande av en ny skogsväg samt en uppdaterad förteckning över vägdelägarna och de vägenheter som fastställts för dem. Om det är fråga om byggande av en ny skogsväg, ska till skogscentralen också lämnas ett protokollsutdrag från den förrättning vid vilken väglaget har bildats.

Om en åtgärd som ingår i en plan för vård av torvmarksskog omfattas av skyldigheten att göra en anmälan om dikning i enlighet med vattenlagen (587/2011), får beslut om vattenvårdsåtgärder och byggande av väg på dikesren i torvmarksskog inte fattas förrän skogscentralen har fått den anmälan om dikning som har lämnats till närings-, trafik- och miljöcentralen och ett eventuellt utlåtande om den. Inte heller ett beslut om stöd för byggande av skogsväg får fattas förrän skogscentralen har fått anmälan i fråga och ett eventuellt utlåtande om den, om det ska göras en anmälan om dikning i enlighet med vattenlagen om en åtgärd som ingår i verkställighetsplanen i fråga.

31 §

Otillräckliga bevillningsfullmakter

Föreslagen lydelse

28 §

Vissa utredningar som behövs av sökanden för avgörande av ansökan och inledande av ansökningsomgång för projekt

Det som föreskrivs i 1 mom. tillämpas inte på stöd för grundlig förbättring av en enskild väg. Om det gäller en grundlig förbättring av en enskild väg som genomförs som ett samprojekt, får beslut om stöd för genomförandet inte fattas förrän skogscentralen har fått ett skriftligt meddelande om väglagets beslut om grundlig förbättring av en enskild väg samt en uppdaterad förteckning över vägdelägarna och de vägenheter som fastställts för dem.

Om en åtgärd som ingår i en plan för vård av torvmarksskog omfattas av skyldigheten att göra en anmälan om dikning i enlighet med 5 kap. 6 § i vattenlagen (587/2011), får beslut om vattenvårdsåtgärder och byggande av väg på dikesren i torvmarksskog inte fattas förrän skogscentralen har fått den anmälan om dikning som har lämnats till närings-, trafik- och miljöcentralen och ett eventuellt utlåtande om den. Inte heller ett beslut om stöd för grundlig förbättring av en enskild väg får fattas förrän skogscentralen har fått anmälan i fråga och ett eventuellt utlåtande om den, om det ska göras en anmälan om dikning i enlighet med vattenlagen om en åtgärd som ingår i verkställighetsplanen i fråga.

31 §

Otillräckliga bevillningsfullmakter och anslag

Gällande lydelse

Jord- och skogsbruksministeriet har rätt att bestämma att skogscentralen för viss tid eller tills vidare ska avslå stödansökningar som blir anhängiga efter att beslutet offentliggjorts, om det under det år då ansökningarna anhängiggjorts inte längre finns tillräckliga bevillningsfullmakter för finansiering av stödet.

Det beslut om avslag på stödansökningar som avses i 1 mom. ska publiceras i jord- och skogsbruksministeriets föreskriftssamling. Skogscentralen ska dessutom informera om jord- och skogsbruksministeriets beslut i lämplig omfattning.

De ansökningar som anhängiggjorts innan det beslut som avses i 1 mom. offentliggjorts ska avgöras i den ordning som de inkommit och inom ramen för de bevillningsfullmakter som anvisats för åtgärder. Om det inte finns bevillningsfullmakter under det år då ansökningarna anhängiggjorts, ska de återstående ansökningarna överföras för behandling följande år inom ramen för de bevillningsfullmakter som anvisats för åtgärder. Till den del det inte heller följande år finns några bevillningsfullmakter ska ansökningarna avslås.

39 §

Skyldighet att tillåta att en väg används för rekreation

En markägare som har beviljats stöd för byggande av en skogsväg är skyldig att tillåta att *skogsvägen eller* den enskilda vägen avgiftsfritt används för rekreation. Användningen kan dock begränsas, om det behövs för att förhindra att vägen skadas eller för att skydda känsliga områden, säkerställa att vägen används på ett säkert sätt eller säkerställa att vägen kan användas för skogsbrukstransporter på ett ändamålsenligt sätt. Det som föreskrivs ovan i detta moment om användning av en väg för rekreation gäller inte användning av vägen för annan ekonomisk verksamhet än skogsbruk.

Föreslagen lydelse

Skogscentralen ska överföra en ansökan för behandling följande år, om det under det år då ansökan anhängiggjorts inte finns bevillningsfullmakter. Om det inte heller året efter det år då ansökan anhängiggjorts finns bevillningsfullmakter, ska ansökan avslås.

Skogscentralen ska överföra en ansökan om stöd för vård av plantbestånd och ungskog för behandling följande år, om det under det år då ansökan anhängiggjorts inte finns anslag. Om det inte heller året efter det år då ansökan anhängiggjorts finns anslag, avslås ansökan.

39 §

Skyldighet att tillåta att en väg används för rekreation

En markägare som har beviljats stöd för *grundlig förbättring av en enskild väg* är skyldig att tillåta att den enskilda vägen avgiftsfritt används för rekreation. Användningen kan dock begränsas, om det behövs för att förhindra att vägen skadas eller för att skydda känsliga områden, säkerställa att vägen används på ett säkert sätt eller säkerställa att vägen kan användas för skogsbrukstransporter på ett ändamålsenligt sätt. Det som föreskrivs ovan i detta moment om användning av en väg för rekreation gäller inte användning av vägen för annan ekonomisk verksamhet än skogsbruk.

Gällande lydelse

40 §

Vård- och underhållsskyldighet

En enskild markägare som har fått stöd för vård av plantbestånd och ungskog är skyldig att i fem år efter det att allt stöd för åtgärden har betalats ut se till att det område som åtgärden har omfattat vårdas och underhålls. En enskild markägare som har fått stöd för vitaliseringsgödsling, vattenvårdsåtgärder och byggande av vägar på dikesrenar i torvmarksskog, byggande av skogsväg, vård av skogsnaturen eller hyggesbränning är skyldig att i tio år efter det att allt stöd för åtgärden har betalats ut se till att det område eller den skogsväg som åtgärden har omfattat vårdas och underhålls. Ett område som underhållet gäller får inte börja användas så att användningen av området för skogsbruksändamål väsentligt förhindras.

Till vård- och underhållsskyldigheten hör

1) i fråga om stöd för vård av plantbestånd och ungskog, att det sörs för skogsbeståndets fortsatta utveckling så att det inte finns behov att bevilja objektet stöd för vård av plantbestånd och ungskog förrän fem år har förflutit från slutbetalningen av det beviljade stödet,

2) i fråga om stöd för vattenvårdsåtgärder och byggande av vägar på dikesrenar i torvmarksskog, att de anordningar och konstruktioner som har byggts hålls i ett skick som motsvarar deras ändamål,

3) i fråga om stöd för byggande av skogsväg, att det på *skogsvägar*, *andra* enskilda vägar och särskilda upplagsplatser sörs för behövlig grusning, reparation av trummor och broar samt öppning av tilltäckta diken och andra arbeten som vägunderhållet förutsätter,

4) i fråga om stöd för vård av skogsnaturen, att anordningar och konstruktioner som byggts på vårdområdet hålls i ett skick som motsvarar deras ändamål,

5) i fråga om hyggesbränning, att naturvårdsträd som bränts inte avlägsnas.

Föreslagen lydelse

40 §

Vård- och underhållsskyldighet

En enskild markägare som har fått stöd för vård av plantbestånd och ungskog är skyldig att i fem år efter det att allt stöd för åtgärden har betalats ut se till att det område som åtgärden har omfattat vårdas och underhålls. En enskild markägare som har fått stöd för vitaliseringsgödsling, vattenvårdsåtgärder och byggande av vägar på dikesrenar i torvmarksskog, *grundlig förbättring av en enskild väg*, vård av skogsnaturen eller hyggesbränning är skyldig att i tio år efter det att allt stöd för åtgärden har betalats ut se till att det område eller den *enskilda väg* som åtgärden har omfattat vårdas och underhålls. Ett område som underhållet gäller får inte börja användas så att användningen av området för skogsbruksändamål väsentligt förhindras.

Till vård- och underhållsskyldigheten hör

1) i fråga om stöd för vård av plantbestånd och ungskog, att det sörs för skogsbeståndets fortsatta utveckling så att det inte finns behov att bevilja objektet stöd för vård av plantbestånd och ungskog förrän fem år har förflutit från slutbetalningen av det beviljade stödet,

2) i fråga om stöd för vattenvårdsåtgärder och byggande av vägar på dikesrenar i torvmarksskog, att de anordningar och konstruktioner som har byggts hålls i ett skick som motsvarar deras ändamål,

3) i fråga om stöd för *grundlig förbättring av en enskild väg*, att det på enskilda vägar och särskilda upplagsplatser sörs för behövlig grusning, reparation av trummor och broar samt öppning av tilltäckta diken och andra arbeten som vägunderhållet förutsätter,

4) i fråga om stöd för vård av skogsnaturen, att anordningar och konstruktioner som byggts på vårdområdet hålls i ett skick som motsvarar deras ändamål,

5) i fråga om hyggesbränning, att naturvårdsträd som bränts inte avlägsnas.

Gällande lydelse

42 §

*Upphävning av vård- och
underhållsskyldigheten*

Skogscentralen kan upphäva vård- och underhållsskyldigheten för ett område eller en skogsväg, om

1) den enskilda markägaren till väsentliga delar har förlorat den ekonomiska fördelen av det arbete som finansierats med statliga medel,

2) den fördel som avses i 1 punkten har förlorats på grund av en naturkatastrof eller av någon annan orsak som inte beror på markägaren, och

3) det inte är ändamålsenligt att utföra arbetet igen.

Skogscentralen kan upphäva vård- och underhållsskyldigheten för ett område eller en skogsväg, om den ekonomiska fördelen av det arbete som finansierats förloras av den anledningen att

1) området eller en betydande del av det i en plan anvisas för något annat ändamål än för skogsbruksmark,

2) ett miljöstödsavtal eller ett motsvarande avtal ingås för området eller en betydande del av det, eller

3) området omfattas av användningsbegränsningar eller åtgärdsförbud som införts med stöd av lag.

44 §

*Skogscentralens tillsynsuppgift och
handlingar som gäller statligt stöd*

Skogscentralen ska ge stödmottagaren möjlighet att avhjälpa de brister som konstaterats vid en fältgranskning, om bristerna är små och kan avhjälpas utan oskäligt besvär. Om försummelsen av skyldigheten att tillåta att en väg används för rekreation är obetydlig, ska skogscentralen upplysa den markägare som fått stöd om skyldighetens innehåll och ge stödmottagaren möjlighet att avhjälpa försummelsen.

Föreslagen lydelse

42 §

*Upphävning av vård- och
underhållsskyldigheten*

Skogscentralen kan upphäva vård- och underhållsskyldigheten för ett område eller en *enskild väg*, om

1) den enskilda markägaren till väsentliga delar har förlorat den ekonomiska fördelen av det arbete som finansierats med statliga medel,

2) den fördel som avses i 1 punkten har förlorats på grund av en naturkatastrof eller av någon annan orsak som inte beror på markägaren, och

3) det inte är ändamålsenligt att utföra arbetet igen.

Skogscentralen kan upphäva vård- och underhållsskyldigheten för ett område eller en *enskild väg*, om den ekonomiska fördelen av det arbete som finansierats förloras av den anledningen att

1) området eller en betydande del av det i en plan anvisas för något annat ändamål än för skogsbruksmark,

2) ett miljöstödsavtal eller ett motsvarande avtal ingås för området eller en betydande del av det, eller

3) området omfattas av användningsbegränsningar eller åtgärdsförbud som införts med stöd av lag.

44 §

*Skogscentralens tillsynsuppgift och
handlingar som gäller statligt stöd*

Skogscentralen ska ge *markägaren* möjlighet att avhjälpa de brister som konstaterats vid en fältgranskning, om bristerna är små och kan avhjälpas utan oskäligt besvär. Om försummelsen av skyldigheten att tillåta att en *enskild väg* används för rekreation är obetydlig, ska skogscentralen upplysa *markägaren* om skyldighetens innehåll och ge *markägaren* möjlighet att avhjälpa försummelsen.

Gällande lydelse

Skogscentralen ska i sådana fall fastställa en viss tid inom vilken bristerna eller försummelserna ska avhjälpas.

46 §

Återkrav av vissa stöd

Stödet återkrävs av stödmottagaren, om inte något annat föreskrivs nedan i denna paragraf. Stöd som har beviljats för vård av plantbestånd och ungskog, vitaliseringsgödsling, vattenvårdsåtgärder och byggande av vägar på dikesrenar i torvmarksskog, byggande av skogsväg, vård av skogsnaturen eller hyggesbränning återkrävs av en ny enskild markägare som har försummat vård- och underhållsskyldigheten. Stöd som har beviljats för byggande av skogsväg återkrävs också av en ny enskild markägare som inte har iakttagit skyldigheten att tillåta att vägen används för rekreation. Miljöstöd återkrävs av en enskild markägare som inte har iakttagit de skyldigheter som hänför sig till miljöstödsavtalet.

När stöd återkrävs på grund av försummelse av vård- och underhållsskyldigheten, upphör vård- och underhållsskyldigheten för området eller vägen, och i fråga om stöd för byggande av skogsväg även skyldigheten att tillåta användning av vägen för rekreation, efter att stödet har betalats tillbaka. Om stöd för byggande av skogsväg återkrävs på grund av brott mot skyldigheten att tillåta användning av vägen för rekreation, upphör den skyldigheten och vård- och underhållsskyldigheten efter att stödet har betalats tillbaka. Om miljöstöd återkrävs på grund av försummelse av skyldigheter som ingår i avtalet, upphör skyldigheterna när miljöstödet har betalats tillbaka.

Föreslagen lydelse

Skogscentralen ska i sådana fall fastställa en viss tid inom vilken bristerna eller försummelserna ska avhjälpas.

46 §

Återkrav av vissa stöd

Stödet *eller en del av det* återkrävs av stödmottagaren, om inte något annat föreskrivs nedan i denna paragraf. Stöd som har beviljats för vård av plantbestånd och ungskog, vitaliseringsgödsling, vattenvårdsåtgärder och byggande av vägar på dikesrenar i torvmarksskog, *grundlig förbättring av en enskild väg*, vård av skogsnaturen eller hyggesbränning återkrävs av en ny enskild markägare som har försummat vård- och underhållsskyldigheten. Stöd som har beviljats för *grundlig förbättring av en enskild väg* återkrävs också av en ny enskild markägare som inte har iakttagit skyldigheten att tillåta att vägen används för rekreation. Miljöstöd återkrävs av en enskild markägare som inte har iakttagit de skyldigheter som hänför sig till miljöstödsavtalet.

När stöd återkrävs på grund av försummelse av vård- och underhållsskyldigheten, upphör vård- och underhållsskyldigheten för området eller vägen, och i fråga om stöd för *grundlig förbättring av en enskild väg* även skyldigheten att tillåta användning av vägen för rekreation, efter att stödet har betalats tillbaka. Om stöd för *grundlig förbättring av en enskild väg* återkrävs på grund av *försummelse av* skyldigheten att tillåta användning av vägen för rekreation, upphör den skyldigheten och vård- och underhållsskyldigheten efter att stödet har betalats tillbaka. Om miljöstöd återkrävs på grund av försummelse av skyldigheter som ingår i avtalet, upphör skyldigheterna när miljöstödet har betalats tillbaka.

Gällande lydelse

58 §

Ikraftträdande

Stöd för vitaliseringsgödsling kan inte beviljas med stöd av 14 §, om det inte har gått 20 år sedan slutbetalningen av stöd för vitaliseringsgödsling på samma objekt i enlighet med lagen om finansiering av hållbart skogsbruk eller om det inte har gått 10 år sedan slutbetalningen av stöd för vitaliseringsgödsling på samma objekt i enlighet med den temporära lagen om finansiering av hållbart skogsbruk.

Stöd för byggande av skogsväg kan inte beviljas med stöd av 17–19 §, om det inte har gått minst 20 år sedan slutbetalningen av finansiering för ett vägprojekt i enlighet med lagen om finansiering av hållbart skogsbruk eller om det inte har gått 10 år sedan slutbetalningen av stöd för ett vägprojekt i enlighet med den temporära lagen om finansiering av hållbart skogsbruk. Från detta krav kan dock göras undantag, om användningen av vägen har förändrats väsentligt på grund av att skogsbrukstransporterna har ökat eller om användningen kommer att förändras på grund av en uppskattad ökning av skogsbrukstransporterna eller om vägens struktur inte längre lämpar sig för den materiel för virkestransport, flistransport eller maskintransport som används. Ytterligare ett villkor är att det har gått minst tio år från slutbetalningen av den föregående finansieringen för byggande eller grundlig förbättring av vägen med offentliga medel.

Som en verkställighetsplan för vitaliseringsgödsling, byggande av en skogsväg eller ett projekt för vård av skogsnaturen kan godkännas en plan för vitaliseringsgödsling, byggande av en skogsväg eller ett projekt för vård av skogsnaturen som har finansierats med stöd av den temporära lagen om finansiering av hållbart skogsbruk, om planen som sådan eller med komplettering uppfyller kraven i 10 § och om stöd för vitaliseringsgödsling, byggande

Föreslagen lydelse

58 §

Ikraftträdande

Stöd för vitaliseringsgödsling kan inte beviljas med stöd av 14 §, om det inte har gått 20 år sedan slutbetalningen av stöd för vitaliseringsgödsling på samma objekt i enlighet med lagen om finansiering av hållbart skogsbruk (1094/1996) eller om det inte har gått 10 år sedan slutbetalningen av stöd för vitaliseringsgödsling på samma objekt i enlighet med den temporära lagen om finansiering av hållbart skogsbruk.

Stöd för *grundlig förbättring av en enskild väg* kan inte beviljas med stöd av 17 §, om det inte har gått minst 20 år sedan slutbetalningen av finansiering för ett vägprojekt i enlighet med lagen om finansiering av hållbart skogsbruk eller om det inte har gått 10 år sedan slutbetalningen av stöd för ett vägprojekt i enlighet med den temporära lagen om finansiering av hållbart skogsbruk. Från detta krav kan dock göras undantag, om användningen av vägen har förändrats väsentligt på grund av att skogsbrukstransporterna har ökat eller om användningen kommer att förändras på grund av en uppskattad ökning av skogsbrukstransporterna eller om vägens struktur inte längre lämpar sig för den materiel för virkestransport, flistransport eller maskintransport som används. Ytterligare ett villkor är att det har gått minst tio år från slutbetalningen av den föregående finansieringen för byggande eller grundlig förbättring av vägen med offentliga medel.

Som en verkställighetsplan för vitaliseringsgödsling, *grundlig förbättring av en enskild väg* eller ett projekt för vård av skogsnaturen kan godkännas en plan för vitaliseringsgödsling, *grundlig förbättring av en enskild väg* eller ett projekt för vård av skogsnaturen som har finansierats med stöd av den temporära lagen om finansiering av hållbart skogsbruk, om planen som sådan eller med komplettering uppfyller kraven i 10 § och om stöd för vitaliseringsgödsling, *grundlig*

Gällande lydelse

av skogsväg eller ett projekt för vård av skogsnaturen utifrån planen kan beviljas för genomförandet av arbetet. Stöd beviljas inte för komplettering av planen.

Föreslagen lydelse

förbättring av en enskild väg eller ett projekt för vård av skogsnaturen utifrån planen kan beviljas för genomförandet av arbetet. Stöd beviljas inte för komplettering av planen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Om en ansökan genom vilken stöd söks samtidigt för utarbetande av en verkställighetsplan som gäller byggande av en ny skogsväg eller sådan grundlig förbättring av en enskild väg som innefattar byggande av en ny skogsväg och för genomförande av ett sådant projekt har blivit anhängig före ikraftträdandet av denna lag tillämpas på ansökan de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Om en ansökan genom vilken stöd söks för genomförande av ett projekt som gäller byggande av en ny skogsväg eller sådan grundlig förbättring av en enskild väg som innefattar byggande av en ny skogsväg har blivit anhängig inom den tidsfrist som avses i 32 § 2 mom. i den lag som ändras genom denna lag efter ikraftträdandet av denna lag tillämpas på ansökan de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet. Skogscentralen ska avgöra en ansökan som avses ovan senast den 30 september 2025.

Om en ansökan genom vilken stöd söks för utarbetande av en verkställighetsplan som gäller byggande av en ny skogsväg eller sådan grundlig förbättring av en enskild väg som innefattar byggande av en ny skogsväg har blivit anhängig före ikraftträdandet av denna lag tillämpas på ansökan de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet. Detsamma gäller på motsvarande sätt också en ansökan om stöd för genomförande. Skogscentralen får inte ange en tidsfrist enligt 32 § 2 mom. i den lag som ändras genom denna lag som är senare än den 30 juni 2025. Skogscentralen ska avgöra ansökningarna senast den 30 september 2025.

Statsrådets förordning

om ändring av statsrådets förordning om ett temporärt incitamentsystem för skogsbruket

I enlighet med statsrådets beslut
upphävs i statsrådets förordning om ett temporärt incitamentsystem för skogsbruket
(1021/2023) 23 och 24 § samt
ändras 7 § 1 mom., 8 §, 21 § och 22 § 1 mom. som följer:

7 §

Skogsbestånd efter behandling

Det plantbestånd eller den ungskog som odlas ska efter arbetet vara i medeltal minst 0,7 meter och högst 11 meter högt, när huvudträdslaget är ett barrträd, och högst 14 meter högt, när huvudträdslaget är ett lövträd. Med plantbestånd eller ungskog som odlas avses det trädbestånd som odlas i det trädsikt som ska vårdas. Det trädbestånd som odlas ska bestå av trädslag som lämpar sig för ståndorten och ha en livskraftig krona och det får inte ha skador som hämmar tillväxten.

8 §

Stödbeloppet för vård av plantbestånd och ungskog

Stödet för vård av plantbestånd och ungskog är 200 euro per hektar. Om det på ett objekt i södra eller mellersta delen av Finland i samband med vård av plantbestånd och ungskog samlas ihop minst 35 kubikmeter fast mått klenträd per hektar och i norra delen av Finland minst 25 kubikmeter fast mått klenträd per hektar, är stödet dock 250 euro per hektar. Villkoret för det höjda stödet är att klenträd samlas ihop från alla figurer i hopsamlingsområdet och då i huvudsak jämnt.

21 §

Grundlig förbättring av enskild väg

Vid grundlig förbättring av enskild väg ska den vägsträcka som förbättras vara minst 500 meter lång.

En enskild väg som förbättras grundligt och en ny väg som hör till den ska ha en målbärighet på 50–80 meganewton per kvadratmeter.

Över 30 procent av transporter på en enskild väg som förbättras grundligt ska utgöras av transporter som krävs för skogsbruket. Andelen transporter som krävs för skogsbruket bestäms i enlighet med samma principer enligt vilka deras andelar bestäms vid en vägförrättning i syfte att fördela väghållningsskyldigheten och kostnaderna för fullgörande av skyldigheten mellan vägdelägarna.

Vägtätheten inom verkningområdet för en väg som förbättras grundligt får vara högst 15 meter per hektar av verkningområdet eller, om det inom vägens verkningområde finns sådana terrängfaktorer som försvårar skogstransporter, 18 meter per hektar av verkningområdet.

En förutsättning för beviljande av stöd är att man har sört för den behövliga grusning som krävs på vägtypen i fråga, upprätthållande av vägtrumms och broars skick samt öppnande av tilltäppta diken och andra arbeten som underhållet förutsätter på ett sätt som motsvarar användningen av vägen under den tid då den vård- och underhållsskyldighet som hänför sig till statlig finansiering är i kraft.

Bredden på överbyggnaden av en grundligt förbättrad enskild väg och en tillhörande ny väg ska vara minst 3,6 meter.

22 §

Stödbelopp för grundlig förbättring av enskild väg samt godtagbara totalkostnader

Stödbeloppet för grundlig förbättring av enskild väg är vid samprojekt och projekt som genomförs av en samfällad skog 50 procent av de godtagbara, skäligen totalkostnaderna för den grundliga förbättringen. När den grundliga förbättringen omfattar byggande eller reparation av en bro, kan beloppet av det stöd som beviljas för planerings-, arbets- och materialkostnaderna för bron vid samprojekt och projekt som genomförs av en samfällad skog höjas med 15 procentenheter jämfört med det ovannämnda.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2025 och gäller till och med den 31 december 2029. Bestämmelserna i 7 § 1 mom., 8 § och 22 § 1 mom. träder dock i kraft först den 1 januari 2026.

De bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna förordning tillämpas när en ansökan genom vilken stöd söks samtidigt för utarbetande av en verkställighetsplan som gäller byggande av en ny skogsväg eller sådan grundlig förbättring av en enskild väg som innefattar byggande av en ny skogsväg och för genomförande av ett sådant projekt har blivit anhängig före ikraftträdandet.

De bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna förordning tillämpas också när en ansökan genom vilken stöd söks för genomförande av ett projekt som gäller byggande av en ny skogsväg eller sådan grundlig förbättring av en enskild väg som innefattar byggande av en ny skogsväg har blivit anhängig inom den tidsfrist som avses i 32 § 2 mom. i incitamentssystemslagen efter ikraftträdandet av förordningen.

De bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna förordning tillämpas utöver vad som anges ovan också när en ansökan genom vilken stöd söks för utarbetande av en verkställighetsplan som gäller byggande av en ny skogsväg eller sådan grundlig förbättring av en enskild väg som innefattar byggande av en ny skogsväg har blivit anhängig före ikraftträdandet. Då ska också på en ansökan om stöd för genomförande som har blivit anhängig efter ikraftträdandet av denna förordning tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

På ansökningar som blivit anhängiga före ikraftträdandet av 7 § 1 mom., 8 § och 22 § 1 mom. i denna förordning tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Denna förordning tillämpas på verkställigheten av det temporära incitamentssystemet för skogsbruket även efter det att förordningen har upphört att gälla.